

Kirsi Vainionpää
HENGEN RAVINTOA TEATTERIN KEINOIN
Nuorten teatterimieltymykset Seinäjoen kaupunginteatterissa

Opinnäytetyö
KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU
Matkailun koulutusohjelma
Syyskuu 2010

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Pietarsaari	Aika Syyskuu 2010	Tekijä Kirsi Vainionpää
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma		
Työn nimi HENGEN RAVINTOA TEATTERIN KEINOIN – Nuorten teatterimieltymykset Seinäjoen kaupunginteatterissa		
Työn ohjaaja Katarina Broman		Sivumäärä 44+5
Työelämäohjaaja Marjo Huhtamäki		
<p>Suomalaiset harrastavat paljon kulttuuria. He käyvät muun muassa teattereissa, konserteissa, museoissa ja taidenäyttelyissä. Kulttuuriin käytetään paljon rahaa, ja se on yksi suosituimmista vapaa-ajan viettotavoista Suomessa.</p> <p>Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Seinäjoen kaupunginteatteri. Työn tutkimus käsitteli nuorten teatterimieltymyksiä Seinäjoen kaupunginteatterissa. Työn tavoitteena oli saada tietoa, mistä syistä nuoret tulivat teatteriin sekä millä tavoin nuoria saataisiin tulemaan yhä paremmin Seinäjoen kaupunginteatteriin tulevaisuudessa. Tulosten pohjalta Seinäjoen kaupunginteatteri voisi tulevaisuudessa kehittää teatteriesityksiään myös paremmin nuorille sopiviksi. Teatteritutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena kesän 2010 aikana ja keruumuotona käytettiin kyselylomaketta sähköpostin muodossa.</p> <p>Opinnäytetyön teoreettisessa osassa käsiteltiin kulttuurimatkailua, teatterimatkailua osana kulttuuria, Etelä-Pohjanmaata teatterialueena ja kvantitatiivista tutkimusta. Empiirisessä osassa perehdyttiin tutkimukseen, tutkimustulosten analysointiin, tuloksiin ja pohdintaan. Nuoret antoivat myös kehitysehdotuksia Seinäjoen kaupunginteatterille. Tutkimukseen osallistui 77 nuorta. Aineisto analysoitiin SPSS-ohjelman avulla.</p> <p>Kyselyyn vastanneet nuoret olivat innokkaita teatterinharrastajia, joista suurin osa tuli esitykseen joko koulun tai vanhempien kanssa. Nuorille paras esitysaika oli perjantai-ilta. Houkuttelevimmat esityksen lajit olivat jännitys, musikaali, nuorisoteatteri, farssi ja draama. Houkuttelevimmat tekijät olivat ohjelmisto, ammattitaitoiset näyttelijät, lippujen hinnat, väliaikatarjoilut ja tarjoukset. Parhaiksi piirteiksi nuoret valitsivat näyttelijät, esityksen tarinan, musiikin, valaistuksen ja puvustuksen. Kehitysehdotuksiksi nuoret mainitsivat monipuolisemman ohjelmiston, halvemmat hinnat, enemmän jännitysnäytelmiä ja musikaaleja, pidemmät väliajat sekä Backstage-klubin kehittämisen.</p>		
Asiasanat kulttuuri, kulttuurimatkailu, kvantitatiivinen tutkimus, markkinointi, teatteri, teatterimatkailu		

ABSTRACT

CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Pietarsaari unit	Date September 2010	Author Kirsi Vainionpää
Degree programme Degree Programme in Tourism		
Name of thesis SPIRITUAL GROWTH THROUGH THEATRE – Youngsters' visions in Seinäjoki City Theatre		
Instructor Katarina Broman		Pages 44+5
Supervisor Marjo Huhtamäki		
<p>Finns enjoy cultural activities in their free time. They go to theatres and concerts and visit museums and art galleries. Finns use a lot of money for cultural activities and it is one of the most popular free time activities in Finland.</p> <p>The supervisor of the thesis was Seinäjoki City Theatre. The aim of this thesis was to find out about the youngsters' own visions for Seinäjoki City Theatre, what the reasons are why they want to go to the theatre, and how it could be possible to get youngsters to go to Seinäjoki City Theatre even more in the future. According to the results, Seinäjoki City Theatre could develop their services also for the young in the future. The research was quantitative. The data was collected by questionnaires in the summer 2010. It was sent by email to the respondents.</p> <p>The theoretical framework of this study was cultural tourism, theatre tourism into culture, Southern Ostrobothnia as a theatre area and quantitative research. The empirical frame was consisted of research, analyzing the results, results and the contemplation. Youngsters also gave development suggestions to Seinäjoki City Theatre. The number of the respondents was 77. The material was analyzed using the SPSS-system.</p> <p>Most of the eager youngsters came to the Seinäjoki City Theatre either with the school or parents. The best time for drama was Friday-evening. The most attractive sorts of drama were suspense, musicals, youngsters' theatre, farce and drama. The most attractive factors were the repertoire, proficient actors, the prices of tickets, the services of the interlude and offers. The best attributes were actors, the story of drama, music, lightning and costumes. Ideas on developing the operations that the youngsters submitted were a more diverse repertoire, lower prices, more acts of suspense and musicals, longer interludes and developing of Backstage-club.</p>		
Key words culture, cultural tourism, quantitative research, marketing, theatre, theatre tourism		

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 KULTTUURIMATKAILU	3
2.1 Kulttuurimatkailun merkitykset ja kulttuurimatkailijat	3
2.2 Kulttuurimatkailun nykytila Suomessa	5
3 TEATTERIMATKAILU OSANA KULTTUURIA	8
3.1 Teatterimatkailun merkitys matkailussa	8
3.2 Teatteri osana kasvatusta	9
3.3 Teatterimatkailun mahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla	10
3.4 Kulttuurimatkailun tulevaisuus	11
4 ETELÄ-POHJANMAA TEATTERIALUEENA	13
4.1 Matkailualue	13
4.2 Vetovoimaiset kulttuurikohteet	14
4.3 Seinäjoen kaupunginteatteri	14
4.3.1 Yleistä	15
4.3.2 Backstage club	16
4.3.3 Teatterimarkkinointi	17
5 KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS	19
5.1 Tutkimussuunnitelma	19
5.2 Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus	21
5.3 Tutkimuksen arviointi	21
6 TUTKIMUSTULOSTEN ANALYSOINTI	24
6.1 Taustatietokysymykset	24
6.2 Aiemmat teatterissa käynnit	26
6.3 Mielipidekysymykset	30
6.4 Avoin kysymys kehitysehdotuksista	34
6.5 Ristiintaulukointi	35
7 TULOKSET JA POHDINTA	38
LÄHTEET	42
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Vastaajan esityksessä käynnit	27
KUVIO 2. Vastaajan kanssa esityksessä mukana olleet ihmiset	28
KUVIO 3. Vastaajan esitykseen tuloon vaikuttaneet syyt	29
KUVIO 4. Vastaajan esitykseen houkuttelemisen tulokset	30
KUVIO 5. Jakauma kehitysehdotuksista	34

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Vastaajan sukupuoli	24
TAULUKKO 2. Vastaajan ikä luokiteltuna	25
TAULUKKO 3. Vastaajan koulutilanne	25
TAULUKKO 4. Vastaajan harrastukset teatterin lisäksi	26
TAULUKKO 5. Paras esitysaika	31
TAULUKKO 6. Paras teatteriesityksen laji	31
TAULUKKO 7. Teatteriesityksen houkuttelevat tekijät	32
TAULUKKO 8. Teatteriesityksen parhaat piirteet	33
TAULUKKO 9. Sukupuoli / Onko saanut muita mukaansa esitykseen	35
TAULUKKO 10. Ikä / Millainen paras teatteriesitys	36

1 JOHDANTO

Kulttuurimatkailu on yhä suosittuempaa nykypäivänä. Ihmiset ovat kulttuurin perässä liikkuvia matkailijoita, joille kulttuuritarjonta niin kotimaassa kuin ulkomaillakin takaa matkan onnistuvuuden. Kulttuuritarjonta on Suomessa monipuolista ja jokaiselle on varmasti mielenkiintoisia nähtävyyksiä ja kohteita. Lomamatkaa suunniteltaessa matkailijat tekevät yleensä matkasuunnitelman. Useimmiten matka koostuu kulttuurimaisemien katselusta, museokäynneistä ja tapahtumissa vierailuista. Nämä kaikki kuuluvat kulttuurimatkailun voimavaroihin. Kulttuuritarjonnan monipuolisuus, siihen panostaminen ja uusien kohteiden luominen edesauttavat ihmisiä matkustamaan ja nauttimaan oman maan tarjonnasta myös tulevaisuudessa. Tehokkaalla matkailun markkinoinnilla myös ulkomaisia matkailijoita saadaan kiinnostamaan Suomen kulttuuritarjonnasta.

Työn tietoperusta koostuu kulttuurimatkailusta, teatterimatkailusta osana kulttuuria, Etelä-Pohjanmaan teatterialueesta ja tutkimuksesta nuorten teatterimieltymyksistä. Empiirisessä osassa käsitellään tutkimussuunnitelma, tutkimuksen tavoitteet, toteutus ja arviointi sekä analysoidaan tutkimus. Lopuksi ovat tulokset, pohdintaa opinnäytetyön sekä tutkimuksen tekemisestä ja onnistumisesta sekä kehittämissuhteet.

Seinäjoen kaupunginteatteri on tärkeä kulttuurillinen vetovoimakohde Etelä-Pohjanmaan maakuntakeskuksessa Seinäjoella. Se tarjoaa monipuolisia ja tasokkaita teatteriesityksiä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Seinäjoen kaupunginteatterin Backstage-klubiin kuuluvien nuorten teatterimieltymyksiä. Työn tavoitteena on saada tietoa nuorten omista teatterimieltymyksistä, mistä syistä nuoret tulevat teatteriinkin sekä millä tavoin nuoria saataisiin tulemaan yhä paremmin teatteriinkin tulevaisuudessa. Tulosten pohjalta Seinäjoen kaupunginteatteri voi tulevaisuudessa kehittää teatteriesityksiään myös paremmin nuorille sopiviksi.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Seinäjoen kaupunginteatterin markkinointipäällikkö Marjo Huhtamäki. Tutkimus toteutetaan kyselylomakkeena sähköpostin

välityksellä kesän 2010 aikana. Tavoitteena on saada noin 100 vastausta. Lomakkeeseen tulevat kysymykset suunnitellaan yhdessä toimeksiantajan kanssa. Opin näytetyön kirjoittajana suunnittelen itse tutkimuslomakkeen. Tutkimuslomakkeen vastaukset käsitellään SPSS-ohjelmalla, jonka jälkeen tulokset analysoidaan.

Toivon, että nuorten teatteritutkimuksesta tulee olemaan hyötyä Seinäjoen kaupunginteatterille. Tutkimuksesta saatujen tuloksien perusteella teatteri voi kehittää palveluitaan paremmin myös nuorille sopiviksi ja sitä kautta parantaa heidän tyytyväisyyttään teatteriin tulevaisuudessa.

2 KULTTUURIMATKAILU

Kulttuurimatkailu ja matkailu yleisesti perustuvat suurelta osin ihmisten maiseman vaihdon tarpeeseen. Arkirutiineihin halutaan vaihtelua matkustamalla pois tutusta asuinympäristöstä. Ajatukset liitelevät viihtyisissä paikoissa ja uusissa ympäristöissä. Kulttuurimatkailu käsitteenä ja yhtenä matkailun muotona on suhteellisen uusi. Se tunnistettiin omaksi muodokseen vasta 1970-luvulla. Ihmiset ovat kuitenkin matkustaneet jo vuosisatojen ajan kulttuurin ja perintökohteiden perässä. Nykypäivänä kulttuurilla tarkoitetaan monia asioita ja kulttuurimatkailun määritelmiä on lukemattomia. Se menee osaksi päällekkäin ja limittäin monen muun matkailun osa-alueen kanssa (Verhelä & Lackman 2003, 161). Perinteisen länsimaisen kulttuurin rinnalle on noussut nuoriso- ja katukulttuuria, jotka ovat nykyajan trendejä. Nykyään yli 240 miljoonaa matkaa vuodessa sisältää kulttuurin elementtejä, joten kulttuurimatkailua voidaan pitää merkittävänä matkailun muotona. (McKercher & du Cros 2002, 1–2; Vuoristo 1998, 29.)

Seuraavassa perehdytään kulttuurimatkailuun eli mitä se sisältää sekä kulttuurimatkailijatyyppeihin, jotka vierailevat eri kulttuurimatkailukohteissa. Niiden lisäksi perehdytään myös kulttuurimatkailun nykytilaan Suomessa.

2.1 Kulttuurimatkailun merkitykset ja kulttuurimatkailijat

Sana kulttuuri tulee latinankielisestä verbistä *colere*, viljellä ja siitä edelleen johdetusta substantiivista *cultura*, viljelys. Myöhemmin roomalainen poliitikko ja filosofi Cicero otti käyttöön käsitteen *animi cultura*, ”hengen viljely”. Tämän ajatuksen pohjalta voidaan todeta myös kulttuurin olevan osa matkailua, joka antaa hengen voimaa ja ravintoa matkailijoille arkipäivän elämään. Tietyissä asiayhteyksissä kulttuurilla käsitetään vain taidetta ja taiteen tekemistä sekä humanistisia tieteitä ja humanististen ammattien harjoittamista.

Kulttuuri ja matkailu ovat molemmat käsitteitä, joiden määrittelemisen ei ole kuitenkaan helppoa. Tämän vuoksi myös kulttuurimatkailun käsite on tässä mielessä

hankala. Joiltakin osin matkailun voidaan jo itsessään katsoa olevan kulttuuria. Kulttuurilla ja matkailulla on paljon yhteistä, joten toisinaan niitä on vaikea erotella toisistaan. Käsitteeseen kulttuuri sisältyvät merkitykset eivät pysy aina samoina, vaan ne elävät ajan mukana. (MEK 2008a.)

Kulttuurimatkailu (cultural tourism) on teemamatkailua, jonka motivaationa on tutustua kohteen kulttuuriperintöön, oppia siitä tai osallistua siihen kuuluvaan toimintaan. Kulttuurimatkailu kunnioittaa matkakohteen säilyvyyttä sekä historiallisia ja kulttuurisia arvoja. Kulttuurimatkailukohde voi olla mikä tahansa paikka, ihmiskäden luoma teos tai menneisyyden tai nykypäivän tapahtumat. Verhelä & Lackman (2003, 161) puolestaan kuvaavat kulttuuria ja kulttuurimatkailua näin: ”Kaikki, mikä on ihmisen luomaa, on kulttuuria ja sen mukaisesti kaikki matkailu, jossa matkailun syynä tai sisältönä on jokin ihmisen aikaansaannokseen liittyvä asia, on kulttuurimatkailua”. Kulttuurimatkailu tuottaa myös elämyksiä ja aktiviteetteja, jotka pohjautuvat kulttuuriseen kokemukseen. Toisinaan kulttuurimatkailu voi olla tavoitteellista, jonka vuoksi se poikkeaaakin luonteeltaan muista matkailutyypeistä. Tavoitteena voi olla oppiminen eli ihminen lähtee toiselle paikkakunnalle oppiakseen uutta. (Kleemola 2004.)

Hentisen (2009, 7), Matkailun edistämiskeskuksen (MEK 2008a) ja Kulttuuriviennin tukiverkon (2010) mukaan kulttuurimatkailuun liittyvät tuotteet ja palvelut on toteutettu alueellisia ja paikallisia vahvuuksia ja ominaisuuksia arvostaen. Ne voivat olla suunnattu niin paikallisille kuin alueen ulkopuoleltakin tuleville matkailijoille liiketoiminnallisin perustein. Kulttuurimatkailun tavoitteena on luoda matkailijalle elämyksiä ja mahdollisuus tutustua kulttuurisiin voimavaroihin, oppia niistä tai osallistua niihin. Tällä tavoin sekä oman että muiden kulttuurien ymmärtäminen ja arvostaminen kasvaa sekä ihmisten identiteetti vahvistuu.

Kulttuurimatkailun voimavaroja ovat kaikki ihmisen aikaansaama ja muokkaama eli historia, kulttuurimaisemat, ympäristö, arkeologiset kohteet, museot, esittävä- ja visuaalinen taide, musiikki, teematapahtumat, huvipuistot, pelikasinot, käsityö, kieli, maut, perinteet, tavat, arvot, aatteet, elämäntyyli, uskonto, luonteenpiirteet sekä saavutukset tieteessä, taiteessa, teknologiassa ja elinkeinoissa. (Hentinen 2009, 7; Kulttuuriviennin tukiverkko 2010; Verhelä & Lackman 2003, 162.)

Kulttuurimatkailijat voidaan jakaa McKercherin & du Cron (2002, 139–144) mukaan viiteen eri ryhmään. Ensimmäisen ryhmän matkailijat haluavat kokea kulttuurin syvällisesti ja ovat valmiita maksamaan siitä. Toisen ryhmän matkailijat haluavat nähdä kulttuurikohteita, mutta omistautuneisuus ei ole kuitenkaan samaa luokkaa ensimmäisen ryhmän matkailijoiden kanssa. Kolmas ryhmä on ns. onnekkaat kulttuurimatkailijat, jotka kohtaavat matkallaan mielellään kulttuurielämyksen ja nauttivat siitä. He eivät kuitenkaan matkusta kulttuurin perässä. Neljäs ryhmä on ns. huolettomat kulttuurimatkailijat, jotka eivät matkusta kulttuurin perässä ja harvoin osallistuvat kulttuuritapahtumiin. Viidennen ryhmän matkailijoita ei kulttuuri kiinnosta laisinkaan, eivätkä he uhraa rahaa tai aikaa siihen. Neljännen ja viidennen ryhmän matkailijat saattavat kuitenkin satunnaisesti osallistua kulttuuritapahtumiin, mutta kokemus jää heikoksi. Matkailijoiden kulttuurillinen kokemus määräytyy kohteiden maineen ja houkuttelevuuden mukaan. Matkailukohteissa on aina jokaista viittä matkailijatyyppeä. (McKercher & du Cros 2002, 139–144.)

2.2 Kulttuurimatkailun nykytila Suomessa

Luonnolla on suuri ja vahva merkitys Suomen matkailuimagoon. Vuodenajan vaihtelut ja erilaisuus, vesistöt sekä lukuisat ohjelmapalveluyritykset ovat nostaneet Suomen tunnettuutta matkailumaana. Suomalainen luonto revontulineen ja muine elementteineen vetää kulttuurimatkailijoita puoleensa. Suomen kulttuurillisia vahvuuksia ovat historian ja nykyajan sujuva vastakohtaisuus, idän ja lännen kohtaaminen, teknologia ja suomalaiseen elämäntapaan kuuluvat asiat sekä luovuus. (MEK 2009; 2010a.)

Suomalainen kulttuuri ja elämäntapa kokonaisuudessaan kiehtovat niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin matkailijoita. Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) vuonna 2007 teettämässä haastattelussa ulkomaalaisille matkailijoille matkailijoiden suurimmat motiivit valitessaan Suomen matkailukohteekseen ovat luonto, vuodenajat, suomalainen kulttuuri ja elämäntapa, tapahtumat sekä pääkaupunki Helsinki. Kulttuuritapahtumista tärkeimpiä kohteita ja Suomeen tulon pääsyitä ovat kirkot ja linnat, museot ja taidenäyttelyt, huvi- ja teemapuistot, moderni arkkitehtuuri, konsertit, festivaalit, oopperat, baletti ja rock-tapahtumat.

Eniten suomalaisia ja ulkomaisia matkailijoita käy kylpylöissä ja vapaa-aikakeskuksissa, festivaaleilla, huvipuistoissa, kirkoissa ja kulttuuritapahtumissa. Matkailukohteiden kävijämäärät vaihtelevat kuukausittain niin, että kesä on kii-reisintä aikaa kävijämäärällisesti. (MEK 2007; 2009.)

Ulkomaisten matkailijoiden kokemukset suomalaisista kulttuurikohteista ovat pää-asiassa myönteisiä ja ne houkuttelevat tutustumaan Suomeen. Vierailut Suo-messa saavat aikaan innostusta matkustaa Suomeen yhä uudestaan. Ulkomaiset matkailijat kokevat suomalaiset ihmiset ja suomalaisen kulttuurin moniulotteisesti. Vahvimmat mielikuvat liittyvät suomalaisten ystävällisyyteen ja elämäntyyliin sekä maan luontoon ja maisemaan. (MEK 2008b; 2010b.)

Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) vuonna 2009 tekemän tutkimuksen mukaan suomalaisilla kulttuuritapahtumilla on pitkät perinteet. Tapahtumia järjestetään yleensä kulttuurisista lähtökohdista ja järjestäjinä toimivat tyypillisesti yhteisöt ja järjestöt. Matkailulliselta merkittävyydeltään ja kansainvälisiltä mahdollisuuksiltaan tapahtumat vaihtelevat suuresti, paikallisesti tai alueellisesti. Osa puolestaan hou-kuttelee suuria kävijämääriä koko maan laajuisesti. (MEK 2009.)

Suomalaiset kulttuuritapahtumat voidaan tutkimuksen mukaan jakaa niiden alueel-lisuuden, matkailullisen ja kansainvälisen merkittävyyden mukaan neljään ryh-mään: 1) alueellisiin tapahtumiin, 2) alueellisiin tapahtumiin, joilla on myös kansal-lista merkitystä tai pieniin kansallisiin tapahtumiin, 3) kansallisiin tapahtumiin ja 4) kansallisiin merkkitapahtumiin. Kaikilla tapahtumilla on asemansa kulttuuritapah-tumien keskuudessa, vaikka kansalliset merkkitapahtumat ovat näkyvyydeltään, kävijämääriltään ja toiminnaltaan edistyneimpiä ja omaavat kansallisesti veturita-pahtumien roolin. Yksikään tapahtuma ei ole sidottu pysyvästi johonkin ryhmään. Tapahtuma voi muuttaa ihmisten mielikuvaa ja saavuttaa kansainvälistä potentiaa-lia jo pienellä toiminnan kehittämisellä. (MEK 2009.)

Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) mukaan Suomi ei kuitenkaan ole tunnettu kulttuurimatkailukohde. Yksi syy tähän on kulttuurikohteiden kansainvälisen veto-voiman ja vetovoimaisten kulttuurikäyntikohteiden puuttuminen. Kulttuuritarjonta

on keskittynyt pääasiassa vain muutamiin tunnettuihin ja isoihin kulttuuritapahtumiin. Varsinaisten kulttuurin harrastajien määrä, joiden matkojen päämotiivina ovat kulttuuritapahtumat ja -kohteet, on Suomessa suhteellisen pieni. Selvästi kansainvälisiä kulttuuritapahtumia Suomessa on vain muutamia. Suurin osa niistä toimii pienellä budjetilla ja henkilöstömäärällä. Suurin toiminnan uhka on talous eli pienet taloudelliset resurssit ja jatkuvasti nousevat kustannukset. (MEK 2009.)

Kulttuurimatkailun käsittelemisestä on luontevaa siirtyä teatterimatkailun eri osa-alueisiin. Teatterimatkailu on tiivis osa kulttuuriamme ja meistä jokainen voi luokitua joskus jonkinlaiseksi teatterimatkailijaksi. Mahdollisuuksia teatterin kokemiseen ja tekemiseen Etelä-Pohjanmaalla on monia, tulisi vain tarttua joskus tilaisuuteen.

3 TEATTERIMATKAILU OSANA KULTTUURIA

Teatterin juuret ovat kaukana esihistoriassa ja sen syntymiseen liittyy monia eri teorioita. Teoriat teatterin alkuvaiheista ovat epämääräisiä, eikä varmaa tietoa, miten teatteri syntyi, ole. Sana teatteri tulee Kreikan sanasta *theatron*, ja se tarkoittaa näyttelijöiden esiintymispaikkaa. Teatteri on sitä kaikkea, mitä tapahtuu katsojan ja näyttelijän välillä. Teatteri on siis prosessi, suhde, johon katsojan on osallistuttava. (Korhonen & Ostern 2001, 17, 21, 57.)

Seuraavassa perehdytään teatterimatkailuun, sen kasvatukselliseen osaan, teatterimatkailun mahdollisuuksiin Etelä-Pohjanmaalla sekä kulttuurimatkailun tulevaisuuteen.

3.1 Teatterimatkailun merkitys matkailussa

Teatterimatkailu on yksi kulttuurimatkailun muodoista, johon teatterin elämyksellinen kokeminen liittyy. Teatterimatkailua on, kun henkilö lähtee yksin tai ryhmässä toiselle paikkakunnalle katsomaan teatteriesitystä tai muuta esittävää taidetta. Teatterimatkailija viipyy paikkakunnalla teatteriesityksen ajan ja mahdollisesti käyttää matkallaan myös esimerkiksi liikenne- majoitus- ja ravitsemisyriyten palveluita.

McKercherin & du Cron (2002, 109–110) mukaan teatterimatkailijoita on kolmenlaisia, ensisijaiset, toissijaiset ja kolmossijaiset. Ensisijaiset teatterimatkailijat pitävät tärkeimpänä esityksen näkemistä. He saapuvat paikkakunnalle katsomaan esitystä ja ostavat mahdollisesti myös teatteripaketin. Toissijaiset teatterimatkailijat viettävät aikaansa paikkakunnalla muista syistä ja haluavat sisällyttää teatteriesityksen ohjelmaansa. Kolmossijaiset teatterimatkailijat toimivat hetken mielijohteesta. He tulevat sattumalta paikkakunnalle ja päättävät ostaa teatteriliput. Toisille teatterissa käynti on odotettua, toisille odottamatonta. Ihmisten omat kulttuurilliset mielenkiinnokkeet ja -tapahtumat määrittävät paljolti, miten usein matkailija käy teatterissa ja millaisia ajatuksia se herättää. Tois- ja kolmossijaiset teatterimatkailijatkin voivat jonain päivänä olla ensisijaisia, kulttuurinnälkäisiä teatterimatkailijoita.

3.2 Teatteri osana kasvatusta

Teatterin ja kasvatuksen suhde on kautta aikojen ollut ristiriitainen. Silti teatterin, draaman ja kasvatuksen on katsottu kuuluvan aina yhteen. Teatteri vaikuttaa lapsiin monella eri tavalla. Teatterissa lapset voivat nauttia esityksistä ja saada kasvatuksellisia oppeja aivan huomaamatta, kuten tietoa historiasta ja nykypäivästä. Teatteri auttaa lasta myös keskittymään. Teatterin antama tieto on ainutlaatuista sekä lapsille että aikuisille ja siksi korvaamatonta kulttuuripääomaa. Se on tärkeä osa yhteistä eurooppalaista kulttuuriperintöämme. Teatteri saa aina vaikutteita omasta ajastaan. Se palvelee yhteiskunnallisia, sosiaalisia, poliittisia ja taloudellisia yhteiskunnan tahoja. Teatteri vaikuttaa aikakautensa ja ihmisten ajatuksiin ja ideoihin. Teatteriesityksissä, joissa kuvataan aiempia aikakausia, saa elävän kuvan historiasta, miten ihmiset ovat eläneet, ajatelleet ja miettineet. Se siis auttaa oppimaan juuriemme tuntemista. (Korhonen & Ostern 2001, 7, 17, 57.)

Airaksinen & Okkonen (2006, 9) ovat todenneet, että teatteri muistuttaa leikkiä, johon se taidelajina perustuu. Leikissä ja teatteriesityksessä on samat elementit, kuten roolihenkilöt, tarina, paikka ja aika. Tehokeinot, kuten jännitys, rytmi, valo, ääni ja puvustus ovat tärkeitä teatteriesityksessä. Tehokeinot ylläpitävät lasten mielenkiintoa, että he jaksaisivat seurata esitystä koko esityksen ajan. Ne myös pitävät lasten vireyden sopivalla tasolla, auttavat keskittymään ja luovat uusia elämyksiä. Teatterin keinot tarjoavat monenlaisia opetuksellisia mahdollisuuksia. Teatterikasvatuksen tavoitteet liittyvät niin tunne-elämän, tiedontarpeen, luovan ajattelun kuin kommunikaatiokyvynkin edistämiseen ja kasvatus vaatii pitkäjänteisyyttä.

Teatteri eroaa tv:n tai elokuvan katsomisesta monella eri tapaa. Esitys on ainutkertainen ja aina erilainen. Katsojan ja näyttelijän välinen vuorovaikutus on ensisijaista. Teatterissa pätevät myös käyttäytymisnormit, joihin lapset olisi hyvä tutustuttaa. Käyttäytymisnormeista tulisi ennalta käsin jutella lasten kanssa, jotta ne eivät jäisi mieleen pelkkinä määräyksiä. (Airaksinen & Okkonen 2006, 150.)

Nykyajan taloudellinen tilanne asettaa kuitenkin rajoitteita lasten osallisuudesta teatterin kokemiseen niin kokijana kuin tekijänäkin. Kouluilla ja päiväkodeilla ei ole

suuria rahallisia mahdollisuuksia käydä teatterissa ja lumoutua esityksistä, nähdä teatterin henkilökuntaa tai vaikkapa vieraila teatterin kulisseissa. (Airaksinen & Okkonen 2006, 10.)

3.3 Teatterimatkailemisen mahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaa muodostaa Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan kanssa Suomen teatterikeitaan. Alueella toimii neljä ammattiteatteria ja yli sata harrastajateatteria. Etelä-Pohjanmaalla on noin 50 teatteria, joista yksi on ammattiteatterina toimiva Seinäjoen kaupunginteatteri. Seinäjoen kaupunginteatteri tarjoaa monipuolisen ja laadukkaan ohjelmiston ympäri vuoden. Se kuuluu Suomen Teatterit ry:n jäseneteattereihin, jonka jäsenet antavat monipuolisen kuvan suomalaisesta teatteritaiteesta. (Pohjanmaan teatterikartta 2009; Teatterintiedotuskeskus 2010.)

Teatteriharrastus on hyvin suosittua ja sillä on pitkät sekä vankat perinteet Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla. Useimmilla paikkakunnilla on teatteriryhmiä, jotka tuottavat 1-2 ensi-iltaa vuodessa. Teatteriharrastus koskettaa katsojineen useita satoja ihmisiä vuosittain. Useat ryhmistä toimivat joko paikkakuntansa nuorisoseuran tai kansalaisopiston yhteydessä. Erityisen suosittua se on maaseutupaikkakunnilla. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008.)

Suomalainen erikoisuus, kesäteatteri, on voimissaan maakunnassa ja kuuluu tärkeään ja olennaiseen osaan paikkakuntien kesää. Teatteriharrastuksen tuottamat taidot, ilot ja opit kertyvät koko paikkakunnan voimavaraksi. Harrastajapohjaisia esityksiä on kesäisin kymmeniä ja ammattimaista toimintaa harjoittavat Seinäjoen Törnävän kesäteatteri ja Lappajärven Halkosaaren kesäteatteri. Seinäjoella vuosittain järjestettävä Harrastajateatterikesä on suomalaisten harrastajateatterin tekijöiden kohtauspaikka. Teatteri voi olla terapian lähde, henkinen pakopaikka ja se voi tarjota tien ammattiin ja menestykseen. Se kasvattaa myös itseluottamusta ja kärsivällisyyttä. Parhaimmillaan se on tärkeä tulonlähde paikkakunnan matkailuyrittäjille ja saattaa viedä suurimman osan näyttelijän vapaa-ajasta. Usein teatteriharrastuksesta muodostuu elämäntapa. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008.)

3.4 Kulttuurimatkailun tulevaisuus

Kulttuuri- ja teatterimatkailu on tullut jäädäkseen. Siitä pitää huolen esimerkiksi matkailun edistämiskeskus MEK, joka vastaa valtakunnallisena matkailualan asiantuntijana ja aktiivisena toimijana Suomen matkailun kansainvälisestä edistämisestä. Tulevaisuus ainakin näyttää hyvältä.

Suomalainen kulttuuri sen eri muodoissaan on tärkeä kotimaan matkailun edistäjä ja vahvistaja. Sillä on näkyvä osa Suomen matkailutarjonnassa. Kulttuuritarjonta on erittäin monipuolista, näkyvää, laadukasta, kiinnostavaa ja omaleimaista. Kulttuurimatkailu ei ole sidoksissa vuodenaikoihin, vaan se on ympärivuotista toimintaa, jonka avulla matkailusesonkia voidaan pidentää. Matkailuyritykset ja -organisaatiot ovat tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa tehden Suomea ja Etelä-Pohjanmaata näkyvämmäksi ja kiinnostavammaksi matkailuneuvonnalla, markkinoinnilla ja tehokkaalla myynnillä. Kulttuurimatkailun suosion kasvuun on vaikuttanut matkailijoiden muuttuneet matkustusmotiivit, ihmisten kasvaneet tulot, matkailijoiden ja väestön muuttuva ikärakenne, korkea koulutustaso, helppo liikkuminen ja lisääntynyt vapaa-aika. (Verhelä & Lackman 2003, 163.)

Suomen matkailustrategian mukaan kulttuurimatkailussa korostuu kulttuurin, kulttuuriperinnön ja tapahtumien merkitys. Kulttuurimatkailun kehittämistarve ja etenkin ulkomailta Suomeen suuntautuvan kulttuurimatkailun vahvistaminen on nousut esille viime vuosina sekä kulttuuri- että matkailualan kehittämisstrategioissa ja -ohjelmissa. (MEK 2009.)

Matkailun edistämiskeskuksen (MEK 2010) mukaan kulttuurimatkailun kehittämistarpeita on monia. Tulevaisuudessa pyritään lisäämään kulttuurimatkailun arvostusta, edistämään verkostoitumista, kehittämään tuotetarjontaa, vahvistamaan osaamista ja yrittäjyyttä, edistämään laatua, kestäväää matkailua, markkinointia ja myyntiä. Erityisesti suomalaista elämäntapaa esittelevien arjen ja juhlan tuotteiden kehittäminen sekä maaseudun kulttuuria esille nostavien kokonaisuuksien aikaansaamiseen tulee panostaa lähivuosina. Tuotteistamalla kulttuuri tuodaan näkyväksi, tunnettavaksi ja koettavaksi. Näiden osa-alueiden edistäminen on sekä kansallisten että alueellistenkin toimijoiden vastuulla. (MEK 2010a.)

Ulkomaalaiset matkailijat ovat haaste Suomen matkailulle, eli miten Suomi saadaan vielä näkyvämmäksi ja kiinnostavammaksi maailman kartalla, ja miten ulkomaalaiset tavoittavat Suomen. Matkailualalla toimivien yritysten tulisi taata ulkomaalaisten asiakkaiden elämyksellisyys ja olla tietoisia heidän mieltymyksistään. Ulkomaisia matkailijoita houkuttaa yleensä eniten Suomen kulttuurialue eli Helsinki ympäristöineen, Hankoniemi-Lohjan-selkä, Turun saaristorannikko, Ahvenanmaa, Kotka-Haminan alue sekä Hämeenlinna-Tammelan alue. Näillä alueilla on eniten kulttuurivetovoimaa ja -tarjontaa verrattuna muuhun Suomeen. (Vuoristo & Vesterrinen 2001, 125, 127, 141, 150, 157, 160, 165.)

Erityisesti yksittäismatkailijoille suunnattujen tuotteiden vähäisyys on yksi kulttuurimatkailun kehittämisen kulmakiviä. Tulevaisuuden tavoitteena on lisätä ulkomaalaisten matkailijoiden määrää kulttuurikohteissa. Tarvitaan uusia yhteistyömuotoja ja kekseliäitä tapoja kehittää ja luoda, erityisesti kansainvälisille asiakkaille sopivia kulttuurimatkailutuotteita sekä kansainvälisesti houkuttelevia ja kilpailukykyisiä kulttuurielämyksiä ja -palveluita. Kulttuurielämyksillä ja palveluilla tulisi olla hyvät myyntikanavat, joiden avulla on helppo ostaa kestäviä ja laadukkaasti kulttuurin eri osa-alueista tehtyjä kulttuuripalveluita. Suomalaista joulua on tarkoitus tuoda myös enemmän esille, ja se kiehtookin joulupukkeineen, poroineen ja lumimaisemineen niin suomalaisia kuin ulkomaalaisia matkailijoita. (MEK 2009; 2010a.)

Tehokkaalla ja monipuolisella markkinoinnilla Etelä-Pohjanmaan matkailualueella monine teattereineen saadaan näkyvämmäksi maailman kartalla. Seuraavasta pääluvusta ilmeneekin Etelä-Pohjanmaan vetovoimatekijät, jotka houkuttelevat matkailijoita lakeuksille nauttimaan kulttuuritarjonnasta, vaikkapa teatterin merkeissä Seinäjoella.

4 ETELÄ-POHJANMAA TEATTERIALUEENA

Etelä-Pohjanmaa on maakunta Länsi-Suomessa. Maakunnassa asuu yli 190 000 asukasta. Se koostuu 19 kunnasta, joista kahdeksan on kaupunkeja. Kaupunkeihin kuuluvat Alajärvi, Alavus, Kauhajoki, Kauhava, Kurikka, Lapua, Seinäjoki ja Ähtäri. Kuntiin puolestaan kuuluvat Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Jalasjärvi, Karijoki, Kuortane, Lappajärvi, Soini, Teuva, Töysä ja Vimpeli. Etelä-Pohjanmaan maakunta jakautuu neljään eri seutukuntaan, Järviseudun, Kuusiokuntien, Seinäjoen ja Suupohjan seutukuntaan. Etelä-Pohjanmaan maakuntakeskuksena toimii Seinäjoki. (Etelä-Pohjanmaa 2010; Jussila 2010.)

Seuraavassa perehdytään Etelä-Pohjanmaan matkailualueeseen, vetovoimaisiin kulttuurikohteisiin, Seinäjoen kaupunginteatteriin ja sen Backstage-klubiin sekä teatterimarkkinointiin.

4.1 Matkailualue

Etelä-Pohjanmaa on tunnettu erityisesti yrittäjyydestään, viljavasta maaseudustaan ja monipuolisesta kulttuuritarjonnastaan. Suomen maakunnista se on ehkä selkeimmin oman kulttuuri-identiteetin omaava maakunta. Murre, kansantaide, kansanperinne, rakennustaide ja yrittäjyys luovat vankat perusteet maakunnan kulttuurielämälle. Maakuntaan on muuttanut viime vuosina yhä enemmän ihmisiä muualta Suomesta ja ulkomailta. Etelä-Pohjanmaan luonnolle on tyypillistä tasaisuus ja lakeuksia halkovat joet. Suurimmat jokilaaksot ovat Kyrönjoen ja Lapuanjoen laaksot ja sen harvat järvet ovat sijoittuneet Järviseudun alueelle ja muualle maakunnan itäosiin. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2010.)

Etelä-Pohjanmaan matkailualue koostuu 13 eteläpohjalaisesta kunnasta ja kaupungista, joita ovat Evijärvi, Lappajärvi, Alajärvi, Soini, Töysä, Alavus, Kuortane, Vimpeli, Kauhava, Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi ja Kurikka. Näiden kuntien hyväksi käytetään eniten maakunnan yhteisiä markkinointirahoja. (Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy 2010; Jussila 2010.)

4.2 Vetovoimaiset kulttuurikohteet

Seinäjoki erottautuu Etelä-Pohjanmaan lakeudella yksittäisenä, vetovoimaisena matkailukohteena, joka tunnetaan Alvar Aallon suunnittelemana hallinto- ja kulttuurikeskuksena sekä suurista tapahtumista, kuten Tangomarkkinoista ja Provinssi-rockista. Etelä-Pohjanmaa on mielenkiintoinen yhdistelmä erilaisia vetovoimaisia kohteita ja suuren yleisön suosikkeja. Härmän Powerpark, Tuurin Onnenkylä ja Miljoonarock, Ähtärin eläinpuisto sekä Seinäjoen Vauhtiajot ovat Tangomarkkinoiden ja Provinssirockin ohella vetovoimaisimmat kohteet Etelä-Pohjanmaan alueella. (Jussila 2010; Vuoristo & Vesterinen 2001, 316.)

Etelä-Pohjanmaalla on mahdollisuus tutustua alueen historiaan ja arkkitehtuuriin, lukuisiin kirkkoihin ja museoihin, gallerioihin ja näyttelyihin, luontokohteisiin sekä lukuisiin muihin kohteisiin. Etelä-Pohjanmaan matkailualue on laajalle levittänyt, joten kulttuurikohteitakin on lukuisat määrät. Museoita alueella ovat esimerkiksi Nelimarkka-museo Alajärvellä, lisäksi Järvenpään kotitalo Kauhavalla ja Suksitehdasmuseo Vimpelissä. Kirkkoja ovat C. L Engelin suunnittelema puukirkko Alajärvellä sekä Alvar Aallon suunnittelemat Lakeuden ristin kirkko ja torni Seinäjoella. Gallerioita ovat muun muassa Häjyylyperinteen keskus ja Galleria Palmu Kauhavan Härmässä, Soile Yli-Mäyryn taidehalli Kuortanella, Juha Mieto-näyttely Kurikassa sekä Meteoriiittikeskus Lappajärvellä. Alueella on myös muuta mielenkiintoista, kuten Wanha Markki ja eläinten vanhainkoti Ylistarossa sekä Tulivuori-keskus ja jalokivimuseo Alajärvellä. (Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy 2010.)

4.3 Seinäjoen kaupunginteatteri

Seinäjoen kaupunginteatterin teatterinjohtajan Vesa Tapio Valon (2010) sanoin kevät ei ala vain teatterista, vaan kevät on teatterin ikuinen vuodenaika, jolloin kuollut luonto virkoo keväiseksi vihreydeksi. Näiden ajatuksien pohjalta Seinäjoen kaupunginteatterin vuoden 2010 ohjelmistossa päästään syvälle syntytarinoihin. Synty tarinat esiintyvät esityksissä eri tavalla (Valo 2010.)

4.3.1 Yleistä

Seinäjoen kaupunginteatteri on vuonna 1987 valmistunut teatteritalo, jonka on suunnitellut akateemikko Alvar Aalto. Teatteri juhli 45-vuotista taivaltaan ammattiteatterina vuonna 2008. Teatterissa toimii 4 näyttämöä: Alvar/päänäyttämö, jossa on 429 numeroitua istumapaikkaa, Elissa/pieni näyttämö 100–120 paikkaa, Vers-tasteatteri 60 paikkaa ja Teatteriravintola 120 paikkaa. Seinäjoen kaupunginteatterin henkilökuntaan kuuluvat hallinnon henkilöt (11 kpl), vakinainen taiteellinen henkilökunta eli näyttelijät, pukusuunnittelija, ohjaaja, lavastaja ja kapellimestari (22 kpl) sekä vierailijat. (Seinäjoen kaupunginteatteri 2010.)

Seinäjoen kaupunginteatterin www-sivujen mukaan teatteri tarjoaa yleisölle korkeatasoista ohjelmistoa merkittävimpanä pohjalaisena ammattiteatterina. Näin se tukee Seinäjoen kaupunkia alueellisena kasvukeskuksena. Se on maakunnan yksi merkittävimpiä kulttuurilaitoksia. Teatteri tarjoaa ohjelmistoa kaiken ikäisille katsojille ja ohjelmisto on valtakunnallisesti varteenotettava. Ohjelmistoon kuuluu vähintään yksi produktio, jonka tavoitteena on saavuttaa valtakunnallista kiinnostavuutta, kuten musikaali Muukalaisia yössä. Seinäjoen kaupunginteatteri tarjoaa myös muita palveluja, kuten tarjoilua, tilavuokrauksia erilaisiin tilaisuuksiin ja hotellipaketteja sekä yritysten asiakasiltoja, vaatesäilytyksen ja tuotemyyntiä. (Seinäjoen kaupunginteatteri 2010.)

Vuoden 2010 ohjelmisto tarjoaa paljon erilaisia esityksiä ympäri vuoden. Näistä esimerkkinä ovat Sofi Oksasen vuonna 2009 suuren suosion saavuttanut esitys Puhdistus sekä Kivet, Ninotska-musikaali ja Tove Janssonin Muumitarinaan pohjautuva esitys Näkymätön lapsi, joka tempaa mukaansa niin lapsen kuin aikuisenkin. Syksyllä 2010 Seinäjoen kaupunginteatterin ohjelmistossa ovat Diivat, Manners of Success, Juha, 7 veljestä, Urheat ja Laitakujan leidit. Seinäjoen kaupunginteatterissa on keskimäärin seitsemän ensi-iltaa sekä lisäksi yleensä muutamia vierailuesityksiä vuodessa. Seinäjoen kaupunginteatterin vuosittainen kävijämäärä on 70 000–90 000. Yleisö koostuu laajan maakunnan katsojakunnasta sekä muista katsojista, jotka saapuvat ympäri Suomen, etenkin viikonloppuisin. (Seinäjoen kaupunginteatteri 2010.)

Syksyllä 2010 Seinäjoen kaupunginteatteri toteuttaa lajissaan ensimmäisen PYÖRRE-festivaalin, joka pidetään 4.–11. syyskuuta. Se yhdistää tanssin ja teatterin jännittäväksi pyörteeksi ja tuo samalla Suomeen uuden teatteritapahtuman. Se on viikon kestävä tapahtuma, jossa on luvassa tanssia, liikuntaa, musiikkia, ensi-iltaesityksiä ja lasten tapahtumia. (Seinäjoen kaupunginteatteri 2010.)

4.3.2 Backstage club

Backstage-klubi on Seinäjoen kaupunginteatterin yhteistyössä koulujen kanssa käynnistämä teatteriklubi. Klubin avulla Seinäjoen kaupunginteatteri ja koulut pyrkivät lisäämään nuorten kiinnostusta teatteriin ja auttavat nuoria löytämään uusi Verstas-teatteri/rockklubi, jossa nuoret voivat viettää aikaansa. Seinäjoen kaupunginteatteri halusi klubin avulla myös yhteistyötä nuorten kanssa, jotka voisivat ottaa teatterin yhdeksi vaihtoehtoksi pubi-iltojen ja kaupungilla oleskelun lisäksi. Ikärajasuosituksena klubeilla on 13–14 v., K-15 (15–17v.) ja K-18 (18–25v.). (Pajula & Valo 2010.)

Klubin jäsenyys hyödyttää nuoria kahdella tavalla, rahallisesti ja henkisesti. Klubin jäsenet saavat suoraan sähköpostiinsa tietoa mm. tulevista näytelmistä, mahdollisesta koeyleisön tarpeesta, avustajien etsimisestä tuleviin näytelmiin tai viime hetken tarjouksista esityksiin. Jokainen jäsen saa myös oman henkilökohtaisen Backstage-passin, joka oikeuttaa jäsenen liikkumaan vapaasti teatterissa myös kulissien takana. Silloin mukana ohjaajana on joku teatterin työntekijöistä. Klubin jäsenille pyritään mahdollisuuksien mukaan myös tarjoamaan Pikapaikka-lippuja, jotka oikeuttavat teatteriin pääsyt ilmaiseksi puhenäytelmiin 30 min. ennen näytöksen alkua ilman paikkavarausta. Musikaaleihin jäsen maksaa lipun päälle 6 €. Klubin jäsenille järjestetään myös tapahtumia, joiden teemat vaihtelevat ajankohtaisista asioista yhdessä oloon ja juhlimiseen. (Pajula & Valo 2010.)

Pajulan & Valon (2010) mukaan tulevaisuuden tavoitteena on kolme klubia, jotka toimivat koko maakunnassa itsenäisesti nuorten vetäminä. Opettajat ovat lähteneet innokkaina mukaan jakamalla infoa omille kouluilleen.

Teatteri haluaa toimia tukena klubilaisille, jotta he voivat kerätä varoja erilaisin keinoin, joita käytetään sitten esimerkiksi vierailuihin muihin Suomen teattereihin. Mahdollisuuksien mukaan klubilaiset voivat esimerkiksi pitää myyjäisiä tai omia näytöksiä, joiden tuotto menee ryhmän klubitoimintaan.

4.3.3 Teatterimarkkinointi

Teatterille markkinointi on tärkeä osa toimintaa, jolla katsojia saadaan houkuteltua esityksiin. Teatterimarkkinointi jakautuu Hughesin (2002, 98–108) mukaan kahteen sektoriin, lähimarkkinoihin eli lähellä asuviin ihmisiin ja hajamarkkinoihin eli kauempana asuviin ihmisiin. Mitä suurempi etäisyys kohderyhmällä on, sitä suuremmat kustannukset. Hajamarkkinoiden kannalta on järkevää luoda markkinointia, joka tavoittaa enemmän ihmisiä eri puolilla maata.

Markkinoitaessa teatteria ulkopaikkakuntalaisille voidaan erotella kolme ryhmää: mainostaminen kohteen sisällä, mainostaminen kohteen ulkopuolella ja itse kohteen mainostaminen. Kohteen sisäinen mainonta pyrkii saavuttamaan ihmiset, jotka ovat jo kaupungissa, kohteen ulkopuolinen mainonta pyrkii saamaan ihmisiä vierailemaan kulttuurikohteessa ja itse kohteen mainostaminen pyrkii kaupungin markkinointiin ja siten kohteen mainostamiseen. (Hughes 2002, 98–108.)

Hytti puolestaan jakaa teatterin kohderyhmät kolmeen osaan: vakiokävijät, kiinnostuneet katsojat ja uudet katsojat. Nämä kaikki vaativat erilaiset markkinointitoimenpiteet. Ensimmäisen ryhmän vakiokävijät vierailevat säännöllisesti teatterissa ja heitä ei tule unohtaa hetkeksikään. Toisen ryhmän muodostavat esityksen aiheesta ja teemoista kiinnostuneet ihmiset. Heidät voidaan tavoittaa miettimällä, missä ja milloin he liikkuvat. Hytin kolmas ryhmä muodostuu ihmisistä, jotka eivät tiedä vielä teatterista ja ohjelmistosta. Heidän mielenkiintoansa teatteriin voidaan herätellä harkitusti ja varmasti. (Hytti 2005, 89–90.)

Hytti (2005, 84–88) mukaan teatterimarkkinoinnin tärkeys on katsojakeskeisyydessä. Katsojat tuovat rahaa teatterille ja siten heistä on huolehdittava.

Lippuvarausten ja -lunastusten yhteydessä asiakkaiden yhteystiedot on hyvä kirjata tietokantaan ja päivittää tietokantaa riittävän usein. Usein markkinointi alkaa 2–5 kuukautta ennen ensi-iltaa, jolloin näytelmä ei ole vielä edes valmis. Markkinoinnin tehtävä on siis tuotteistaa esitystä, saada asiakkaat kiinnostumaan siitä niillä tavoilla, joita on käytettävissä kuukausia ennen esityksen ensi-iltaa sekä välittää tietoa esityksistä, joita teatteri tarjoaa. Tiedon saatuaan asiakas itse päättää, tuleeeko katsomaan esitystä. Markkinoinnilla halutaan luoda imagoa eli mielikuvaa, joka houkuttelisi katsojan valitsemaan esityksen. Hyvin suunnitellut ja tehdyt mainoskortit, kuvat ja tekstit ovat tärkeässä asemassa. Jo muutaman lauseen tulee kertoa, mistä esitys kertoo. Hyvin onnistunut markkinointi näkyy suoraan varaustilanteesta ja myydyistä lipuista. (Valo 2010.)

Teatterimarkkinoinnin käsittelemisestä siirrytään opinnäytetyön tutkimuksen käsittelemiseen. Tutkimuksen tekeminen vaatii pitkäjännitteisyyttä ja aikaa sekä tutkijalta että tutkimukseen vastaajilta. Hyvin toteutettuna siitä on kuitenkin erittäin paljon hyötyä sekä opinnäytetyön tekijälle että toimeksiantajalle.

5 KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS

Työn empiiriseen osaan kuuluu kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen tekeminen. Kvantitatiivisella tutkimuksella annetaan yleinen kuva mitattavien ominaisuuksien välisistä suhteista ja eroista. Siinä vastataan kysymyksiin, kuinka paljon tai miten usein. Määrällisessä tutkimuksessa halutaan tietoa muuttujista, joita ovat esimerkiksi sukupuoli, ikä ja mielipiteet. Tutkimuksessa mittarina käytetään kyseilylomaketta, jolla saadaan määrällistä tietoa tutkittavasta asiasta. Tutkimustulokset ovat objektiivisiä eli tutkijasta riippumattomia. (Vilka 2007, 13–14.)

Seuraavassa käsitellään tutkimus kokonaisuudessaan, millainen prosessi tutkimuksen tekeminen oli, mitä sen eteen oli tehtävä sekä myös tutkimukselle asettamat tavoitteet ja arviointi.

5.1 Tutkimussuunnitelma

Ensimmäinen kysymys tutkimukseen liittyen oli, mitä haluan tutkimukselta. Tavoitteena oli, että tutkimus olisi luotettava ja toteutustapa tutkimukseen sopiva. Kvantitatiiviseen tutkimukseen perehtyminen osoittautui erittäin tärkeäksi ennen opinnäytetyön suunnittelua ja toteutusta. Vilkan (2007, 63) sanoin hyvä tutkimussuunnitelma on edellytys onnistuneelle tutkimuslomakkeelle. Tutkimusta tehdessä huomasi, että lomake ja tutkimussuunnitelma kietoutuvat erottamattomasti yhteen.

Tutkimusongelma koostuu nuorten teatterimieltymyksistä Seinäjoen kaupunginteatterissa. Siinä selvitetään, mitä toiveita Backstage-klubin nuorilla oli Seinäjoen kaupunginteatterille, ja miten heidät saisi tulemaan teatteriin yhä useammin. Toimeksiantajaksi lupautui Seinäjoen kaupunginteatteri. Aiheen valinta muodostui oman kiinnostuksen sekä toimeksiantajan puolelta tulevan toiveen mukaisesti.

Olen kiinnostunut kulttuurista ja teatteriesitykset ovat mielestäni oiva hetki rentoutua, uppoutua aivan erilaiseen maailmaan ja viettää vapaa-aikaa. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista tutkimusta ja mittarina kyselylomaketta, joka lähetettiin Internet-kyselynä. Vilkan (2007, 27) mukaan kyselyssä kysymysten muoto on vakioitu eli kaikilta kyselyyn osallistuvilta kysytään samat asiat, samalla tavalla ja samassa järjestyksessä. Mielestäni tutkimukselle valittu menetelmä ja mittari tukivat tutkimusta ja tekivät siitä toteuttamiskelpoisen, koska tutkittavia oli paljon ja he asuivat hajallaan. Sähköisesti toimitetussa kyselyssä kyselyn ja muistutuksen lähettäminen on myös helpompaa ja onnistuu ilman lisäkustannuksia (Vilka 2007, 28).

Kokonaistutkimus koostui jokaisesta Seinäjoen kaupunginteatterin Backstage-klubiin kuuluvasta nuoresta. Jokainen perusjoukkoon kuuluva oli mukana tutkimuksessa, joten se tarkoitti myös kokonaisotantaa. Kokonaisotanta ei ole kuitenkaan varsinainen otantamenetelmä. Kokonaisotannan valintaan vaikutti ajatus, että saisi mahdollisimman paljon vastauksia, kun koko perusjoukko on mukana tutkimuksessa.

Kyselylomakkeen tekeminen alkoi kysymysten, muuttujien ja mitta-asteikkojen suunnittelulla. Alun tärkein vaihe oli operationalisointi eli teoreettisten käsitteiden ja teorian muuttaminen arkikielelle ja mitattavaan muotoon. Vilkan (2007, 36) sanojen mukaan onnistunut operationalisointi on edellytys oikeaan analyysiin ja tulkitaan. Kyselylomake sisälsi monivalintakysymyksiä sekä yhden avoimen kysymyksen. Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehdot ovat ennalta määrättyjä ja kysymysmuoto on vakioitu, kun taas avoimeen kysymykseen vastaaja saa itse antaa sanallisen vastauksen.

Lopuksi testasin kyselylomakkeen koehenkilöillä. He saivat antaa mielipiteitään kyselyn onnistumisesta, kysymyksistä ja vastausvaihtoehdoista. Ennen kyselyn lähettämistä, muokkasimme sitä vielä yhdessä toimeksiantajan kanssa.

5.2 Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus

Ennen tutkimuksen toteutusta asetin itselleni tavoitteen tutkimuksen aikataulusta ja tutkimukseen vastaajien määrästä. Lähetin kyselylomakkeen sähköisesti kesäkuun 2010 alussa noin 200 Backstage-klubiin kuuluvan nuoren sähköpostiin. Sähköpostiosoitteet sain Seinäjoen kaupunginteatterin osoitetietokannasta. Tutkimuslomake sisälsi saatekirjeen, jossa oli tietoa tutkimuksen tavoitteesta ja sen luotettavuudesta, lomakkeen palautustavasta, vastaamisohjeista, tutkimuksen tekijän ja toimeksiantajan yhteystiedoista sekä arvonnasta, johon kaikki kyselyyn vastanneet pääsevät mukaan. Tavoitteenani oli saada noin 100 vastausta kesän aikana, jotta tutkimus olisi luotettava ja saisin paljon materiaalia analysoitavakseni. Tavoitteenani oli myös saada tutkimuksen avulla luotettavaa ja tärkeää tietoa nuorten teatterimieltymyksistä, jotta tutkimuksesta olisi mahdollisimman paljon hyötyä Seinäjoen kaupunginteatterille tulevaisuutta ajatellen.

Jäin odottelemaan vastauksia elokuun alkuun saakka. Vastauksia tuli vain parikymmentä kesän kuluessa, joten päätin lähestyä nuoria elokuun alussa lähettämällä kyselylomakkeen saatekirjeineen uudestaan heidän sähköpostiinsa. Muistutussähköpostissa painotin kyselyn tärkeyttä sekä tutkijalle että Seinäjoen kaupunginteatterille, kyselyn luotettavuutta ja arvontaa. Kerroin myös kyselyn vastaamisen aikarajan olevan elokuun lopussa ja toivoin nuorilta pikaista vastausta. Muistutus tuotti tulosta, sillä vastauksia elokuun loppuun mennessä tuli yhteensä 77.

5.3 Tutkimuksen arviointi

Kyselytutkimuksen mittaus ei aina ole kovin helppoa. Mittauksen luotettavuuteen ja laatuun vaikuttavat niin sisällölliset, tilastolliset, kulttuuriset, kielelliset kuin teknisetkin seikat. Mittauksen laatuun voi vaikuttaa etukäteen perehtymällä kvantitatiivisen tutkimuksen tekoon. (Vehkalahti 2008, 40.)

Mittauksen luotettavuuteen vaikuttaa kaksi tekijää: validiteetti eli pätevyys ja reliabiliteetti eli luotettavuus. Ne yhdessä muodostavat tutkimuksen kokonaisluotettavuuden. Kokonaisluotettavuus on siis hyvä, kun otos edustaa perusjoukkoa ja mittaamisessa on mahdollisimman vähän virheitä. Validius tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata sitä, mitä oli tarkoituskin mitata eli miten tutkija on onnistunut operationalisoimaan eli muuttamaan teoreettiset käsitteet ja teorian arkikielelle ja mitattavaan muotoon. Validius arvioi myös valitun asteikon toimivuutta ja mittarin epä-tarkkuuksia. Tutkimuksen validius on hyvä, jos virheet puuttuvat. Se on mittauksen luotettavuuden kannalta ensisijainen peruste. (Heikkilä 2008, 186; Vehkalahti 2008, 41; Vilka 2007, 150–152.)

Reliabiliteetti puolestaan kertoo, miten tarkasti mitataan. Se tarkoittaa tutkimuksen kykyä antaa luotettavia, ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tutkimus on luotettava ja tarkka, kun toistetussa mittauksessa saadaan sama tulos tutkijasta riippumatta. Mittauksen reliabiliteetti on siis sitä parempi, mitä vähemmän siihen liittyy mittavirheitä. Tutkimuksen tarkkuudella tarkoitetaan, että tutkimukseen ei sisälly satunnaisvirheitä. Siinä arvioidaan tutkimuksen otoskokoa ja laatua, vastausprosenttia, miten huolellisesti havaintoyksikköjen kaikkia muuttujia koskevat tiedot on syötetty sekä mittarin kykyä mitata tutkittavia asioita, esimerkiksi lomakkeen kysymykset ja vastausvaihtoehdot. (Heikkilä 2008, 187; Vehkalahti 2008, 41; Vilka 2007, 149–150.)

Tutkimustuloksia käsitellessä mietityttävät tutkimuksen mahdolliset virheet, jotka ovat saattaneet vaikuttaa tutkimustuloksiin. Vastaajien yleinen suhtautuminen tutkimukseen eli ovatko he vastanneet huolellisesti vai ovatko he kenties ymmärtäneet jotkut kysymykset väärin, on varmasti yleinen miettimisen aihe. Myös tutkimuksen ajankohta, joka tässä tutkimuksessa oli kesäaika, saattaa vaikuttaa tutkimuksen vastaajien määrään. Nuoret viettävät silloin kesälomaansa, eivätkä välttämättä ehdi vastata kyselyyn. Saattaa myös olla, että nuorten kiinnostus tutkimuksia kohtaan on nykypäivänä vähäinen. Tutkimuksen mahdollisia systemaattisia virheitä voivat olla valehtelu tai asioiden kaunistelu. Ne saattavat vaikuttaa tuloksiin harhaanjohtavasti ja heikentää kokonaisluotettavuutta.

Pyrin tekemään kyselylomakkeen niin hyvin kuin mahdollista, että perinteisiltä virheiltä välttyttäisiin. Tein sen myös helpoksi vastaajille, jotta saisin mahdollisimman paljon vastauksia lyhyessä ajassa. Ajattelin, että sähköpostilla lähetettyyn kyselylomakkeeseen olisi helppo vastata ja lähettää takaisin. Ajattelin myös arvannon ja tutkimusaiheen, joka liittyi nuorten teatterimieltymyksiin, lisäävän nuorten kiinnostusta kyselyä kohtaan. Jäin kuitenkin hieman 100 vastauksen tavoitteestani, mutta olen tyytyväinen, koska vastausprosentti oli noin 38,5 %.

6 TUTKIMUSTULOSTEN ANALYSOINTI

Tutkimus nuorten teatterimieltymyksistä toteutettiin Seinäjoen kaupunginteatterin Backstage-klubiin kuuluville nuorille kesän 2010 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 77. Kyselylomake saatekirjeineen on tutkimuksen liitteenä työn lopussa (LIITE 1). Tutkimustulokset esitetään taulukoiden ja kuvioiden muodossa, ja jokainen niistä analysoidaan yksitellen. Jokaisesta tutkimuksen kysymyksestä on tehty oma taulukko tai kuvio. Avoimesta kysymyksestä on tehty kuvio. Taulukoissa tulokset ilmoitetaan frekvensseinä ja prosentteina. Vastausten pääasiallisesti esitettävistä on valittu taulukot, koska vastaukset ilmenevät niistä monipuolisesti frekvensseinä ja prosentteina. Niistä ilmenee myös mahdolliset puuttuvat vastaukset ja kysymykseen vastanneiden yhteismäärät. Tutkimusaineiston käsittelyssä on käytetty myös ristiintaulukointia.

6.1 Taustatietokysymykset

Seuraavissa taulukoissa esitetään tuloksia vastaajien sukupuolesta, iästä, koulutilanteesta ja harrastuneisuudesta teatterin lisäksi. Taulukoissa frekvenssi tarkoittaa vastausten lukumäärää, prosentti koko aineistoa prosentteina, validi prosentti kysymykseen vastanneita prosentteina ja kumulatiivinen prosentti yhteisprosentteja havainnoista.

TAULUKKO 1. Vastaajan sukupuoli

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Nainen	44	57,1	58,7	58,7
	Mies	31	40,3	41,3	100,0
	Yhteensä	75	97,4	100,0	
Puuttuu		2	2,6		
Yhteensä		77	100,0		

Kysyttäessä vastaajien sukupuolta, vastaajia oli yhteensä 75. Koko aineistosta (77) kaksi on siis jättänyt vastaamatta. Taulukosta 1 ilmenee, että naisia on yhteensä 44 ja miehiä 31. Prosentuaalisesti naisia on siis 58,7 % ja miehiä 41,3 %. Naisten enemmistöön vastaajina saattaa vaikuttaa se, että naiset ovat miehiä tunnollisempia ja innokkaampia vastaamaan kyselyihin sekä antamaan palautetta.

TAULUKKO 2. Vastaajan ikä luokiteltuna

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Alle 13	2	2,6	2,7	2,7
	13–14	45	58,4	60,0	62,7
	15–17	19	24,7	25,3	88,0
	18–25	9	11,7	12,0	100,0
	Yhteensä	75	97,4	100,0	
Puuttuu		2	2,6		
Yhteensä		77	100,0		

Selvitettäessä vastaajien ikää, kysymykseen on vastannut 75 nuorta. Kaksi on jättänyt vastaamatta koko aineistosta (77). Taulukon 2 mukaan, kaksi vastaajaa (2,7 %) on alle 13-vuotiaita, suurin osa eli 45 vastaajaa (60,0 %) on 13–14-vuotiaita, 19 vastaajaa (25,3 %) on 15–17-vuotiaita ja yhdeksän nuorista (12,0 %) on 18–25-vuotiaita. 13–14-vuotiaiden kiinnostus kyselyä kohtaan on ollut suurin ja se voi johtua heidän tunnollisuudestaan ja iästään vaikuttaa asioihin. On myös mahdollista, että juuri 13–14-vuotiaat ovat iältään se joukko, jotka käyvät eniten teatterissa ja ovat innokkaita Backstage-klubilaisia.

TAULUKKO 3. Vastaajan koulutilanne

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Yläkoulu	61	79,2	83,6	83,6
	Lukio	8	10,4	11,0	94,5
	Korkeakoulu- /Yliopistotutkinto	4	5,2	5,5	100,0
	Yhteensä	73	94,8	100,0	
Puuttuu		4	5,2		
Yhteensä		77	100,0		

Kysyttäessä vastaajien koulutilannetta, kysymykseen on vastannut 73 nuorta. Neljä on jättänyt vastaamatta koko aineistosta (77). Taulukosta 3 ilmenee, että yläkoulussa on 61 vastaajaa (83,6 %), lukiossa on kahdeksan vastaajaa (11,0 %) ja korkeakoulua tai yliopistoa käy neljä vastaajaa (5,5 %). Vastausvaihtoehtoina oli myös alakoulu ja ammattikoulu, mutta vastaajista kukaan ei kuulunut niihin. Vastaajista suurin osa käy yläkoulua, josta voi päätellä, että heille teatterin harrastus saattaa olla tärkeää, ja he saattavat viettää paljon aikaa harrastuksen parissa. Vastaajien vähemmistö eli korkeakoulu- tai yliopistotutkintoa suorittavien opiskelu on kiireistä ja vie suuren osan nuorten ajasta. Useimmiten he myös opiskelevat muilla paikkakunnilla, eikä heillä ole tästäkään syystä mahdollisuutta osallistua teatteriharrastukseen yhtä innokkaasti kuin nuorempien. Täten nämä asiat ovat voineet vaikuttaa kiinnostukseen vastata kyselyyn.

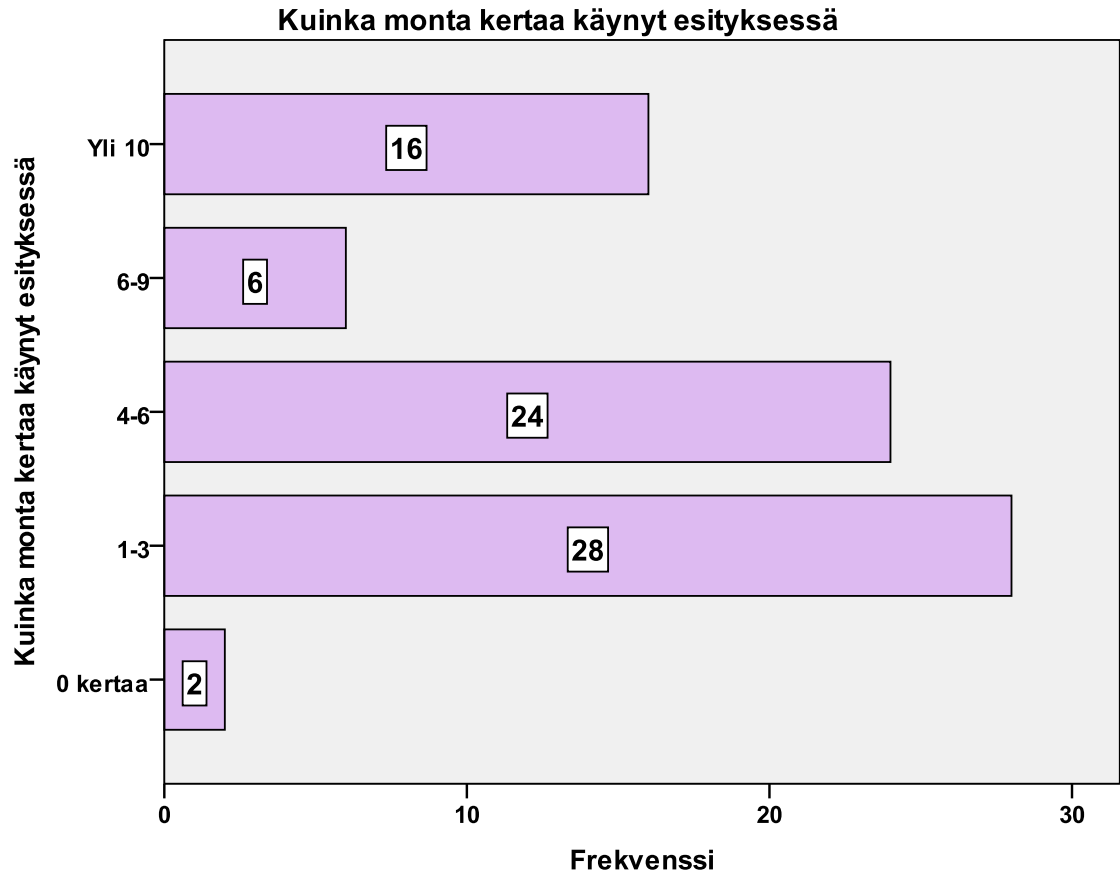
TAULUKKO 4. Vastaajan harrastukset teatterin lisäksi

		Frekvenssi	Prosentti	Valid Prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Ei	14	18,2	18,9	18,9
	Kyllä	60	77,9	81,1	100,0
	Yhteensä	74	96,1	100,0	
Puuttuu		3	3,9		
Yhteensä		77	100,0		

Selvitettäessä vastaajien harrastuneisuutta teatterin lisäksi, vastaajista 74 on vastannut kysymykseen ja kolme on jättänyt vastaamatta. Taulukon 4 mukaan, vastaajista 14 eli 18,9 % ei harrasta teatterin lisäksi mitään muuta ja vastaajista 60 eli suurin osa (81,1 %) harrastaa muitakin harrastuksia. Kulttuurin eli teatterin harrastamisen lisäksi nuorilla riittää aikaa myös liikunnallisiin harrastuksiin. Liikunnalliset harrastukset antavat vastapainoa teatteriharrastukselle.

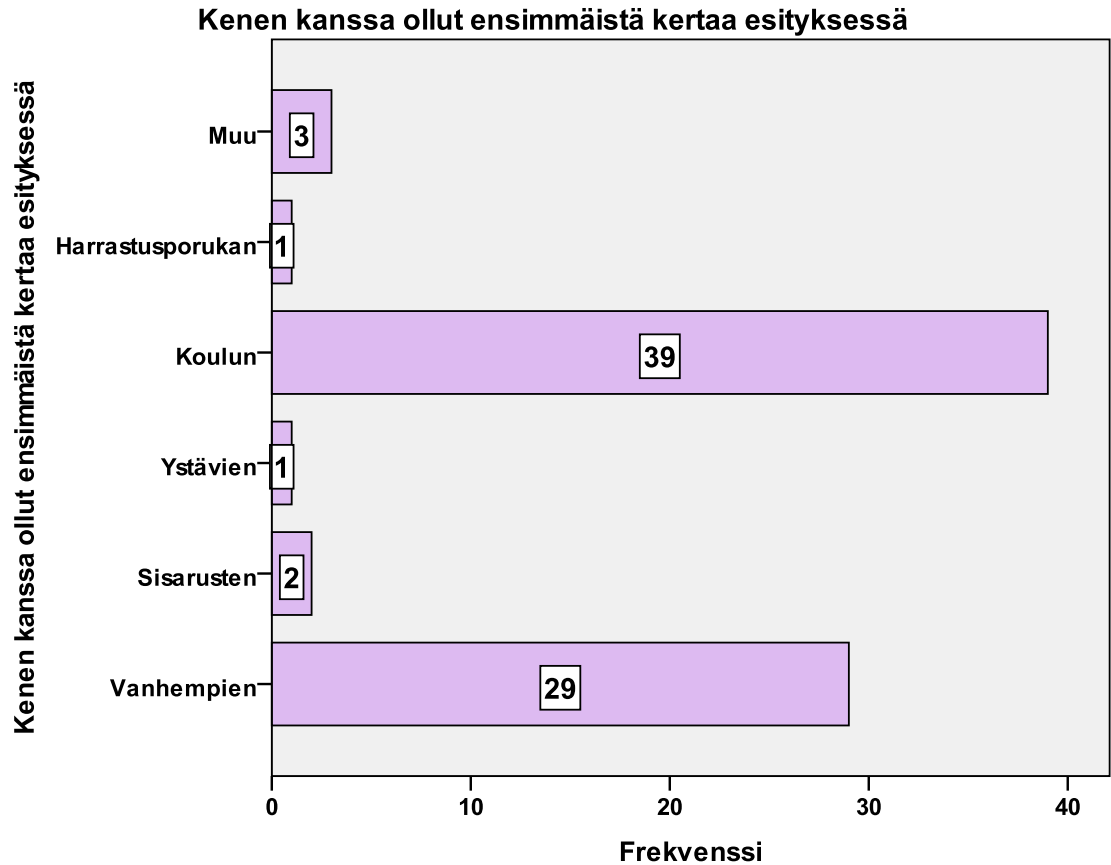
6.2 Aiemmat teatterissa käynnit

Seuraavissa kuvioissa esitetään tuloksia vastaajien aiemmista teatterissakäynneistä.

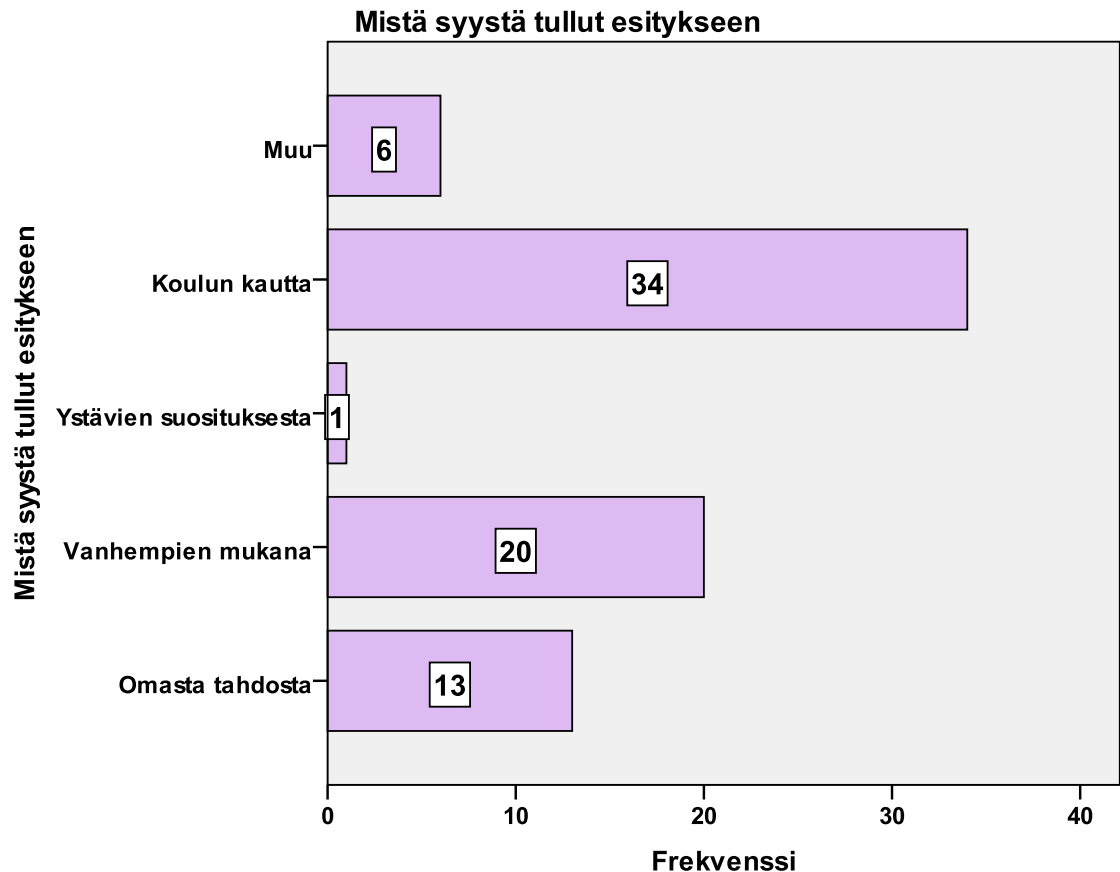
KUVIO 1. Vastaajan esityksessä käynnit

Selvitettäessä vastaajien aiempia käyntejä Seinäjoen kaupunginteatterin esityksissä, kysymykseen on vastannut yhteensä 76 nuorta. Vain yksi on jättänyt vastaamatta koko aineistosta (77). Kuvion 1 mukaan, vain pieni osa eli kaksi vastaajaa (2,6 %) ei ole käynyt kertaakaan Seinäjoen kaupunginteatterin esityksessä. Suurin osa eli 28 vastaajaa (36,8 %) on käynyt 1-3 kertaa, 24 vastaajaa (31,6 %) on käynyt 4-6 kertaa, kuusi vastaajaa (7,9 %) on käynyt 6-9 kertaa ja 16 vastaajaa eli 21,1 % on käynyt yli 10 kertaa. Kuvion 1 siis ilmenee, että yleisin vastaus on ollut 1–3 kertaa. Kertojen määrään saattaa vaikuttaa nuorten rahalliset resurssit, heidän ikänsä tai teatteriharrastuneisuutensa. Nuoret viettävät paljon aikaa teatterissa, joten harrastuksista jäävä vapaa-aika saatetaan haluta käyttää eri tavalla.

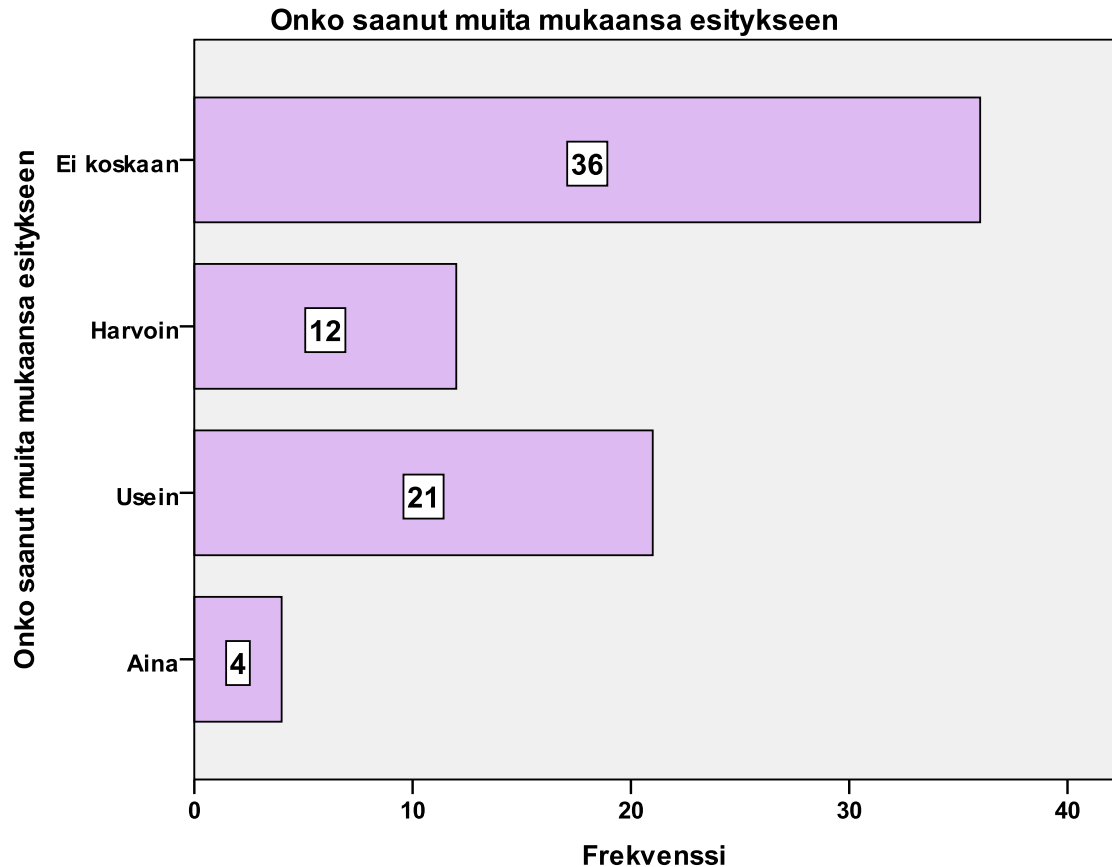
KUVIO 2. Vastaajan kanssa esityksessä mukana olleet ihmiset

Kysyttäessä vastaajien ensimmäisellä kerralla esityksessä mukana olleita ihmisiä tai ryhmiä, kysymykseen on vastannut 75 nuorta ja kaksi on jättänyt vastaamatta koko aineistosta. Kuviosta 2 ilmenee hyvin koulun ja vanhempien rooli nuorten elämään. Vastaajista 29 eli 38,7 % on ollut esityksessä vanhempien kanssa, kaksi vastaajaa (2,7 %) sisarusten kanssa, yksi eli 1,3 % ystävien ja samoin yksi harrastusporukan kanssa, 39 vastaajaa (52,0 %) on ollut koulun kanssa ja kolme eli 4,0 % jonkun muun kanssa. Vastaajat, jotka olivat vastanneet tulleensa jonkun muun kanssa, olivat tulleet isovanhempiensa kanssa. Yleisimmät vastaukset olivat koulun, 39 vastausta ja vanhempien, 29 vastausta. Koulu ja vanhemmat ovat isossa osassa nuorten elämää, joten on aivan luonnollista, että nuoret ovat kokeneet ensimmäisen teatterielämyksen juuri koulun kautta tai vanhempien mukana ja houkuttelemisena.

KUVIO 3. Vastaajan esitykseen tuloon vaikuttaneet syyt

Selvitettäessä vastaajien ensimmäisellä kerralla esitykseen tuloon vaikuttaneita syitä, kysymykseen on vastannut 74 nuorta. Kolme on jättänyt vastaamatta koko aineistosta (77). Kuvion 3 mukaan, 13 nuorta (17,6 %) on tullut esitykseen omasta tahdosta, 20 nuorta (27,0 %) vanhempien mukana, yksi eli 1,4 % ystävien suosituksesta, 34 eli 45,9 % koulun kautta ja kuusi vastaajaa (8,1 %) muista syistä. Vastaajista kuusi, jotka ovat valinneet vaihtoehdon muu, ovat tulleet esitykseen joko päiväkodista tai isovanhempien kanssa. Vastausvaihtoehtona oli myös perheen lomamatkalla, mutta vastaajista kukaan ei vastannut siihen. Kuvion 3 mukaan suurin osa, eli 34 vastaajaa on tullut esitykseen koulun kautta. Tuloksesta voikin päätellä, että kouluista viedään nykypäivänä eniten teattereihin, jopa enemmän kuin kodeista. Koulun kautta tapahtuvat teattereissa käynnit ovat kaikille suotavia ja pakollisiakin, joihin kaikki oppilaat lähtevät, kun taas vanhempien kanssa esitykseen lähteminen on yleensä vapaaehtoista ja vanhemmat kuuntelevat lasten omaa tahtoa.

KUVIO 4. Vastaajan esitykseen houkuttelemisen tulokset

Kysyttäessä vastaajien esitykseen houkuttelun tuloksia, kysymykseen on vastannut yhteensä 73 nuorta. Neljä on jättänyt vastaamatta koko aineistosta (77). Kuvioista 4 käy ilmi, että vastaajista neljä eli 5,5 % on saanut aina houkuteltua jonkun muun kanssaan esitykseen, 21 vastaajaa (28,8 %) on saanut usein, 12 eli 16,4 % harvoin ja 36 vastaajaa (49,3 %) ei koskaan. Tuloksista ilmeneekin, että suurin osa eli 36 vastaajaa ei ole koskaan saanut houkuteltua tai houkutelut muita teatteriesitykseen. Vastanneista 21 on kuitenkin usein saanut houkuteltua muita esitykseen, joten voidaankin ajatella, että nuorilla on vaikutusta toistensa ajatuksiin ja tekemisiin.

6.3 Mielpidekysymykset

Seuraavissa taulukoissa esitetään tuloksia vastaajien mielipiteistä ja mieltymyksistä Seinäjoen kaupunginteatterin esityksiä koskien.

TAULUKKO 5. Paras esitysaika

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Ma-To-illat	20	26,0	27,4	27,4
	Pe-ilta	24	31,2	32,9	60,3
	La-päivä	5	6,5	6,8	67,1
	La-ilta	15	19,5	20,5	87,7
	Muu	9	11,7	12,3	100,0
	Yhteensä	73	94,8	100,0	
Puuttuu		4	5,2		
Yhteensä		77	100,0		

Kysyttäessä parasta teatteriesitysaikaa, kysymykseen on vastannut 73 nuorta ja neljä on jättänyt vastaamatta koko aineistosta. Taulukon 5 mukaan, vastaajista 20 eli 27,4 % pitää parhaana esitysaikana maanantai–torstai-iltoja, 24 vastaajaa (32,9 %) perjantai-iltaa, viisi vastaajaa (6,8 %) lauantai-päivää, 15 eli 20,5 % lauantai-iltaa ja yhdeksän vastaajaa (12,3 %) muuta ajankohtaa. Muu-vaihtoehtoon vastanneet ehdottivat parhaaksi esitysaikaksi maanantai–perjantai-aamuja. He tulisivat teatteriin mieluiten kouluaikana. Perjantai-iltaa on kannattanut suurin osa eli 24 vastaajaa. Tähän saattaa vaikuttaa viikonlopun alkaminen ja halu rentoutua kouluviikon jälkeen. Teatteriesitys onkin rentouttavana keino aloittaa viikonloppu.

TAULUKKO 6. Paras teatteriesityksen laji

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Musikaali	14	18,2	20,3	20,3
	Farssi	11	14,3	15,9	36,2
	Draama	5	6,5	7,2	43,5
	Jännitys	22	28,6	31,9	75,4
	Lasten näytelmät	1	1,3	1,4	76,8
	Tanssiteatteri	4	5,2	5,8	82,6
	Nuorisoteatteri	12	15,6	17,4	100,0
	Yhteensä	69	89,6	100,0	
Puuttuu		8	10,4		
Yhteensä		77	100,0		

Selvitettäessä parasta teatteriesityksen lajia, kysymykseen on vastannut yhteensä 69 nuorta. Kahdeksan vastaajaa on jättänyt vastaamatta 77 vastaajan aineistosta. Taulukosta 6 selviää, että 14 vastaajaa (20,3 %) pitää parhaana esityksen lajina musikaalia, 11 vastaajaa (15,9 %) farssia, viisi eli 7,2 % draamaa, 22 eli 31,9 % jännitystä, yksi vastaaja (1,4 %) lasten näytelmiä, neljä vastaajaa (5,8 %) tanssiteatteria ja 12 eli 17,4 % nuorisoteatteria. Nuorten mielipiteillä on erittäin paljon vaihtelua. Vastausvaihtoehtona oli myös jokin muu laji, mutta siihen ei vastannut kukaan. Viisi parasta lajia, jotka houkuttelevat nuoria teatteriin, ovat siis jännitys, musikaali, nuorisoteatteri, farssi ja draama.

TAULUKKO 7. Teatteriesityksen houkuttelevat tekijät

	Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi Ohjelmisto	16	20,8	25,8	25,8
Hyvät esitysajat	4	5,2	6,5	32,3
Ammattitaitoiset näyttelijät	12	15,6	19,4	51,6
Lippujen hinnat	11	14,3	17,7	69,4
Väliaikatarjoilut	11	14,3	17,7	87,1
Tarjoukset	6	7,8	9,7	96,8
Kanta-asiakkuus	1	1,3	1,6	98,4
Muu	1	1,3	1,6	100,0
Yhteensä	62	80,5	100,0	
Puuttuu	15	19,5		
Yhteensä	77	100,0		

Kysyttäessä teatteriesityksen houkuttelevia tekijöitä, kysymykseen on vastannut 62 vastaajaa. 15 on jättänyt vastaamatta kokoa aineistosta (77). Taulukon 7 mukaan, 16 vastaajaa (25,8 %) pitää houkuttelevimpana tekijänä ohjelmistoa, neljä vastaajaa (6,5 %) hyvää esitysaikaa, 12 eli 19,4 % ammattitaitoisia näyttelijöitä, 11 vastaajaa (17,7 %) lippujen alhaisia hintoja ja samoin 11 vastaajaa väliaikatarjoiluja, kuusi eli 9,7 % tarjouksia ja yksi (1,6 %) kanta-asiakkuutta ja muita syitä. Vastausvaihtoehtoina olivat myös kuljetuksen helppous, kanta-esitys ja klubi-jäsenyys, mutta kukaan ei pitänyt niitä tärkeimpinä.

Taulukosta 7 ilmeneekin, että viisi houkuttelevinta tekijää ovat ohjelmisto, ammattitaitoiset näyttelijät, lippujen hinnat, väliaikatarjoilut ja tarjoukset. Monipuolinen ohjelmisto ja näyttelijät kiinnostavat varmasti ketä tahansa, joten tulokset viidestä houkuttelevimmasta tekijästä ovat mielestäni yleispäteviä.

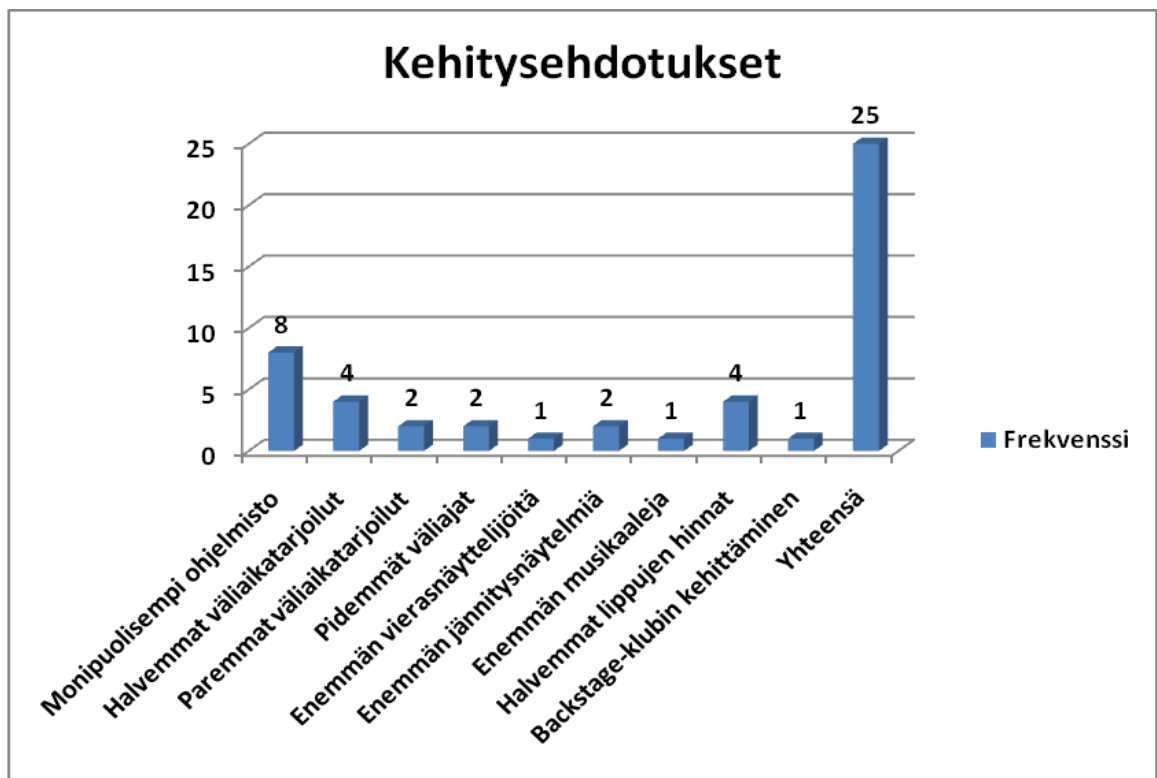
TAULUKKO 8. Teatteriesityksen parhaat piirteet

		Frekvenssi	Prosentti	Validi prosentti	Kumulatiivinen prosentti
Validi	Valaistus	2	2,6	3,2	3,2
	Puvustus	2	2,6	3,2	6,3
	Musiikki	11	14,3	17,5	23,8
	Maskeeraus	1	1,3	1,6	25,4
	Tanssijat	1	1,3	1,6	27,0
	Esityksen tarina	21	27,3	33,3	60,3
	Näyttelijät	24	31,2	38,1	98,4
	Muu	1	1,3	1,6	100,0
	Yhteensä	63	81,8	100,0	
Puuttuu		14	18,2		
Yhteensä		77	100,0		

Selvitettäessä teatteriesityksen parhaita piirteitä, kysymykseen on vastannut 63 nuorta. Vastaajista 14 on jättänyt vastaamatta. Taulukosta 8 ilmenee, että vastaajista kaksi eli 3,2 % pitää parhaana piirteenä valaistusta ja myös kaksi puvustusta, 11 vastaajaa (17,5 %) musiikkia ja 21 eli 33,3 % esityksen tarinaa. Suurin osa piti parhaana piirteenä näyttelijöitä eli 24 vastaajaa (38,1 %). Vähiten pidettyjä piirteitä olivat maskeeraus, tanssijat ja muut syyt, joihin kaikkiin oli vastannut vain yksi vastaaja eli 1,6 %. Viisi parasta esityksen piirrettä ovat näyttelijät, esityksen tarina, musiikki, valaistus ja puvustus. Syy, että näyttelijöitä ja esityksen tarinaa pidetään esityksen parhaina piirteinä, saattaa johtua näyttelijöiden ammattitaidosta, heittäytymisestä, eläytymisestä ja rooleista. Hyvä tarina ja näyttelijät kietovat katsojat varmasti pikkusormensa ympäri ja saavat nuoret tulemaan teatteriin yhä uudelleen.

6.4 Avoin kysymys kehitysehdotuksista

Seuraavassa kuviossa esitetään tuloksia tutkimuksen avoimesta kysymyksestä. Siinä selvitettiin vastaajien kehitysehdotuksia Seinäjoen kaupunginteatterille. Vastajat saivat antaa sanallisen vastauksen ja vastata omien mielipiteiden pohjalta.

KUVIO 5. Jakauma kehitysehdotuksista

Kuviosta 5 ilmenee, että vastaajista 25 on vastannut avoimeen kysymykseen. Vastajista 8 on ehdottanut monipuolisempaa ohjelmistoa, 4 halvempia väliaikatarjoiluja, 2 parempia väliaikatarjoiluja, 2 pidempiä väliaikoja, 1 enemmän vierasnäyttelijöitä, 2 enemmän jännitysnäytelmiä, 1 enemmän musikaaleja, 4 halvempia lippujen hintoja ja 1 Backstage-klubin kehittämistä. Kuviosta 5 huomaa, että vastajat ovat antaneet monenlaisia kehitysideoita, jotka suuntautuvat ohjelmiston, väliaikatarjoilujen, halvempien hintojen ja esitysten kehittämiseen. Eniten huomiota on saanut ohjelmisto sekä halvemmat väliaikatarjoilujen ja lippujen hinnat. Vastajiin on saattanut vaikuttaa ajatus, että esityksiä saisi olla enemmän myös nuorten

makuun. Saattaa olla, että nuorilla ei myöskään ole kovin hyviä taloudellisia resursseja ostaa väliaikatarjoiluja ja lippuja esityksiin.

6.5 Ristiintaulukointi

Seuraavissa kahdessa taulukossa esitetään tuloksia siitä, onko vastaajien sukupuolella vaikutusta siihen, onko hän saanut houkuteltua muita teatteriesitykseen sekä onko iällä vaikutusta parhaan teatteriesityksen valintaan.

TAULUKKO 9. Sukupuoli / Onko saanut muita mukaansa esitykseen

	Vain kysymykseen vastanneet		Puuttuu		Yhteensä	
	N	Prosentti	N	Prosentti	N	Prosentti
Sukupuoli / Onko saanut muita mukaansa esitykseen	72	93,5 %	5	6,5 %	77	100,0 %

	Onko saanut muita mukaansa esitykseen				Yhteensä
	Aina	Usein	Harvoin	Ei koskaan	
Sukupuoli Nainen	2 4,7 %	17 39,5 %	9 20,9 %	15 34,9 %	43 100,0 %
Mies	1 3,4 %	4 13,8 %	3 10,3 %	21 72,4 %	29 100,0 %
Yhteensä	3 4,2 %	21 29,2 %	12 16,7 %	36 50,0 %	72 100,0 %

Kysyttäessä, ovatko vastaajat saaneet houkuteltua muita mukaansa teatteriesitykseen, vastaajista 72 nuorta (93,5 %) on vastannut kysymykseen ja 5 nuorta (6,5 %) on jättänyt vastaamatta. Heistä naisia on ollut 43 ja miehiä 29. Taulukon 9 mukaan, vastaajista kolme eli 4,2 % on saanut houkuteltua aina, 21 vastaajaa (29,2 %) usein, 12 eli 16,7 % harvoin ja 36 eli puolet vastaajista (50,0 %) ei koskaan. Sukupuolen mukaan mielipiteet jakautuvat siten, että naisista kaksi eli 4,7 % on saanut houkuteltua aina, 17 vastaajaa (39,5 %) usein, yhdeksän vastaajaa (20,9 %) harvoin ja 15 eli 34,9 % ei koskaan. Miehistä taas yksi eli 3,4 % on saanut

houkuteltua aina, neljä vastaajaa (13,8 %) usein, kolme eli 10,3 % harvoin ja 21 vastaajaa (72,4 %) ei koskaan. Naiset (43 vastaajaa) ovat olleet innokkaampia vastaamaan kysymykseen. Taulukosta 9 ilmenee, että naiset ovat olleet miehiä aktiivisempia ja houkutelleet ystäviään enemmän teatteriesityksiin. Naisten yleisin vastaus oli usein eli 17 vastaajaa (39,5 %), kun taas miesten ei koskaan eli 21 vastaajaa (72,4 %). Tulos saattaa johtua naisten suuremmasta kiinnostuksesta kulttuuria ja teatterielämyksiä kohtaan.

TAULUKKO 10. Ikä / Millainen paras teatteriesitys

	Vain kysymykseen vastanneet		Puuttuu		Yhteensä	
	N	Prosentti	N	Prosentti	N	Prosentti
Ikä / Millainen paras teatteriesitys	67	87,0 %	10	13,0 %	77	100,0 %

		Millainen paras teatteriesitys						Yhteensä	
		Musiikaali	Farssi	Draama	Jännitys	Lasten näytelmät	Tanssiteatteri		Nuorisoteatteri
Ikä	Alle 13	1 50,0 %	0 ,0 %	1 50,0 %	0 ,0 %	0 ,0 %	0 ,0 %	0 ,0 %	2 100,0 %
	13–14	7 17,5 %	7 17,5 %	0 ,0 %	16 40,0 %	0 ,0 %	3 7,5 %	7 17,5 %	40 100,0 %
	15–17	3 18,8 %	4 25,0 %	3 18,8 %	4 25,0 %	0 ,0 %	0 ,0 %	2 12,5 %	16 100,0 %
	18–25	2 22,2 %	0 ,0 %	0 ,0 %	2 22,2 %	1 11,1 %	1 11,1 %	3 33,3 %	9 100,0 %
Yhteensä		13 19,4 %	11 16,4 %	4 6,0 %	22 32,8 %	1 1,5 %	4 6,0 %	12 17,9 %	67 100,0 %

Kysyttäessä, millainen on paras teatteriesitys, 67 vastaajaa eli 87,0 % on vastannut kysymykseen ja 10 eli 13,0 % on jättänyt vastaamatta. Vastaajista kaksi on ollut iältään alle 13, vastaajista 40 on ollut 13–14-vuotiaita, vastaajista 16 on ollut 15–17-vuotiaita ja vastaajista yhdeksän on ollut 18–25-vuotiaita. Taulukon 10 mukaan, vastaajista 13 eli 19,4 % pitää parhaana teatteriesityksenä musiikaalia, 11 vastaajista (16,4 %) farssia, neljä eli 6,0 % draamaa, 22 vastaajaa (32,8 %) jännitystä, yksi eli 1,5 % lasten näytelmiä, neljä eli 6,0 % tanssiteatteria ja 12 vastaajaa (17,9 %) nuorisoteatteria.

län mukaan mielipiteet jakautuvat niin, että alle 13-vuotiaista yksi eli 50,0 % pitää parhaana teatteriesityksenä musikaalia ja myös yksi draamaa. 13–14-vuotiaista seitsemän vastaajaa (17,5 %) pitää musikaalista, farssista ja nuorisoteatterista, 16 eli 40,0 % jännityksestä ja kolme vastaajaa (7,5 %) tanssiteatterista. 15–17-vuotiaista kolme vastaajaa (18,8 %) pitää parhaana musikaalia ja draamaa, neljä eli 25,0 % farssia ja jännitystä ja kaksi eli 12,5 % nuorisoteatteria. 18–25-vuotiaista kaksi eli 22,2 % pitää parhaana musikaalia ja jännitystä, yksi eli 11,1 % lasten näytelmiä ja tanssiteatteria ja kolme vastaajaa (33,3 %) nuorisoteatteria. Iältään 13–14-vuotiaat ovat vastanneet kysymykseen eniten.

Taulukosta 10 huomaa, että vastaajista 22 eli 32,8 % pitää parhaimpana jännitysesityksiä ja yksi vastaajista (1,5 %) pitää huonoimpana lastennäytelmiä. Jännitysesitysten kiinnostavuuteen saattaa vaikuttaa nuorten yleinen kiinnostus jännitykseen. Mitä jännittävämpi esitys on, sitä mielenkiintoisempi se myös voi olla. Lastennäytelmien epäsuosioon vaikuttaa nuorten ikä, eli lastennäytelmiä ei ole suunnattu nuorille, vaan pääosin lapsille. Nuoria ei kiinnosta mennä katsomaan lastennäytelmää, jos tarjolla on myös pelkoa ja jännitystä.

7 TULOKSET JA POHDINTA

Työn tutkimus käsitteli nuorten teatterimieltymyksiä Seinäjoen kaupunginteatterissa. Työn tavoitteena oli saada tietoa nuorten omista teatterimieltymyksistä eli mistä syistä nuoret tulivat teatteriin ja millä tavoin heitä saataisiin tulemaan yhä paremmin Seinäjoen kaupunginteatteriin tulevaisuudessa. Nuoret antoivat myös mahdollisia kehitysehdotuksia. Kyselyn avulla Seinäjoen kaupunginteatteri pystyy kehittämään palveluitaan myös nuorille tulevaisuudessa. Tutkimuksen tarkoituksena oli myös harjoitella tutkimuksen tekemistä, analysointia ja esittämistä. Teatteritutkimus toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena kesän 2010 aikana ja keruumuotona käytettiin kyselylomaketta sähköpostin muodossa. Kyselyyn vastasi 77 nuorta, jotka olivat iältään 13–25-vuotiaita.

Mielestäni koko opinnäytetyöprosessi sujui hyvin. Saavutin opinnäytetyölle asettamani tavoitteet ja aineistoni antoi hyvin tietoa käsittelemistäni aiheista. Opinnäytetyötä ja tutkimusta tehdessä opin paljon uusia asioita Suomen kulttuurista, kulttuurimatkailusta, Seinäjoen kaupunginteatterista, teatterimatkailusta ja tutkimuksen tekemisestä. Työn haasteellisin osio kokonaisuudessaan oli tutkimuksen tekeminen kyselylomakkeineen.

Haastavinta oli toteuttaa kysely alusta loppuun niin, että mahdollisilta virheiltä välttäisiin ja tutkimustulokset olisivat luotettavia ja yleistettävissä. Mielestäni tutkimus olisi voinut kuitenkin olla laajempi ja kysymyksiä olla enemmän. Näin olisin saanut vielä enemmän tietoa nuorten teatterimieltymyksistä. Tutkimusta tehdessäni sain kuitenkin vastauksen tutkimusongelmaani, joka koski nuorten teatterimieltymyksiä Seinäjoen kaupunginteatterissa. Tutkimustulosten avulla Seinäjoen kaupunginteatteri saa kehitysehdotuksia siitä, mitä nuoret haluavat esitykseltä.

Mielestäni Backstage-klubin nuorilla on etuoikeus olla mukana Seinäjoen kaupunginteatterin toiminnassa. Heillä on hieno tilaisuus oppia jo nuoresta pitäen teatterin maailmasta, mitä se on ja mitä se vaatii. Monille nuorille se voi olla tie kulttuurin harrastamiseen, opiskelemiseen tai jopa ammattiin tulevaisuudessa.

Sanotaan, että vanhempien mallit voivat ohjata nuorten ajatuksia. Sen ajatuksen pohjalta vanhempien rooli harrastuksissa ja niiden tukemisessa on mielestäni valttavan suuri ja heidän tuellansa voi olla vaikutusta teatterin harrastamiseen myös jatkossa.

Vastausten perusteella kyselyyn vastanneet vaikuttivat yleisesti ottaen olevan innokkaita teatterin harrastajia, jotka pitivät tärkeänä Seinäjoen kaupunginteatterin Backstage-klubia. Tutkimuksen nuoret pitivät teatteria tärkeänä osana elämäänsä ja vastapainona muille harrastuksille. Vastaajista suurin osa oli yläkoulua käyviä, 13–14-vuotiaita nuoria. Nuoret olivat käyneet Seinäjoen kaupunginteatterin esityksissä keskimäärin 1–3 kertaa. Nuoret tulivat esitykseen useimmiten joko koulun tai vanhempien kanssa. Parhaana ajankohtana teatteriesitykselle pidettiin perjantai-iltaa. Nuorten mielestä viisi houkuttelevinta teatterin lajia olivat jännitys, musikaali, nuorisoteatteri, farssi ja draama. Viisi houkuttelevinta tekijää Seinäjoen kaupunginteatterissa puolestaan olivat ohjelmisto, ammattitaitoiset näyttelijät, lippujen hinnat, väliaikatarjoilut ja tarjoukset. Esityksen parhaina piirteinä nuoret pitivät näyttelijöitä, esityksen tarinaa, musiikkia, valaistusta ja puvustusta. Nuoret antoivat myös kehitysehdotuksia, joita olivat monipuolisempi ohjelmisto, halvemmat väliaikatarjoilut, paremmat väliaikatarjoilut, pidemmät väliajat, enemmän vierasnäyttelijöitä, enemmän jännitysnäytelmiä, enemmän musikaaleja, halvemmat lippujen hinnat ja Backstage-klubin kehittäminen.

Tutkimuksen tuloksia tarkastellessa voi huomata, että nuorilla on omanlaisensa ajatukset ja toiveet Seinäjoen kaupunginteatterille. Yleisajatus Seinäjoen kaupunginteatteria kohtaan nuorilla oli kuitenkin positiivinen ja innostunut. Tämä varmasti johtui osaltaan myös siitä, että kyselyyn vastanneet nuoret olivat Backstage-klubiin kuuluvia teatterin harrastajia. Jos kysely olisi tehty yleisellä tasolla tietynikäisille nuorille, tutkimustulokset voisivat olla toisenlaiset. Backstage-klubin nuoret ovat niin sanotusti harrastajina jo ammattilaisia ja osaavat ottaa teatterin mukavana harrastuksena. Olisi mukavaa, jos tulevaisuudessa joku opiskelija tekisi samansuuntaisen tutkimuksen Seinäjoen kaupunginteatterille. Olisi hauska huomata, ovatko nuoret samoilla linjoilla omien tutkimustulosteni kanssa vai onko uusia ajatuksia noussut mieleen.

Noin yhdellä kolmasosalla vastaajista eli 25 nuorella oli antaa kehitysideoita Seinäjoen kaupunginteatterille. Enemmistö kehitysehdotuksia antaneista nuorista ehdotti ohjelmiston monipuolistamista myös nuorille sopivaksi. Seinäjoen kaupunginteatterin ohjelmistossa pyörii enemmän esityksiä vähän vanhemman väestön makuun, joten ymmärrän nuorten toiveet monipuolisemmasta ohjelmistosta. Nuoret ehdottivat ohjelmistoon enemmän jännitysnäytelmiä ja musikaaleja. Seinäjoen kaupunginteatterin olisikin syytä panostaa monipuolisempaan ohjelmistoon.

Seinäjoen kaupunginteatteri voisi tarkistaa myös sekä lippujen että väliaikatarjoilujen hintoja. Muutama nuori ehdotti, että hinnat saisivat olla nuorille hieman halvempia. Nuorten rahallinen tilanne ei tiettävästi ole yhtä hyvä kuin aikuisten. Toiset nuoret eivät saa vanhemmiltaan rahaa, eivätkä ole kesätöissä, joten jo pienelläkin hinnan alentamisella voitaisiin saada ihmeitä aikaan.

Nuoret toivoivat myös parempia väliaikatarjoiluja. Väliaikatarjoilut voisivat olla monipuolisempia. Tarjolla voisi olla esimerkiksi kahvia, teetä, kaakaota, limsaa ja mehua. Myös makeiset, leivokset, erilaiset piiraat sekä pienet suolapalat, kuten leivät, paninit ja ranskalaiset voisivat houkuttaa nuoria entistä enemmän. Väliaikatarjoilut lisäisivät myös teatterin myyntiä ja pitäisivät nuoret tyytyväisinä. Esitysten väliajat voisivat nuorten mielestä olla myös pidempiä, esimerkiksi puolen tunnin mittaisia, jolloin nuorilla olisi enemmän aikaa syömiseen ja juomiseen, jaloitteluun, wc:ssä ja pihalla käymiseen sekä yleiseen jutusteluun. Teatteriesitys kestää useimmiten noin kaksi tuntia, jolloin nuorilta vaaditaan keskittymiskykyä. Keskittymiskyky ei aina ole yhtä hyvä tai samaa luokkaa kuin aikuisten. Nuoret eivät välttämättä jaksaa istua rauhassa kovin pitkiä aikoja ja väliaikojen pidentämisestä voisi olla apua tähänkin asiaan.

Seinäjoen kaupunginteatteri voisi tuoda ohjelmistoonsa myös enemmän vierasnäyttelijöitä. Vierasnäyttelijät elävöittäväts esitystä, joten ne lisäisivät esityksen mielenkiintoa jo esityksen markkinointivaiheessa. Nuoret ja miksei aikuisetkin, kiinnittävät helposti huomionsa vierasnäyttelijöihin, jotka ovat esimerkiksi tv:stä tuttuja.

Yksi kehitysehdotus, johon Seinäjoen kaupunginteatteri voisi vielä panostaa enemmän, on nuorten Backstage-klubi. Tutkimuksen kehitysehdotuksissa ei ollut kuitenkaan tarkempaa selvitystä, miten klubia tulisi kehittää. Nuoret ottavat varmasti vastaan uusia ideoita, kunhan ne ovat mielenkiintoisia, eikä samoihin kaavoihin ole kangistuttu.

Tutkimuksen kysymyksissä, joissa kysyttiin aiempia teatterissa käyntejä, huomioni kohdistui koulun ja vanhempien rooliin nuorten teatterissa käynteihin. Suurin osa nuorista oli ollut teatteriesityksessä joko koulun tai vanhempien kanssa. Mielestäni Seinäjoen kaupunginteatterin olisi hyvä ottaa myös tämä huomioon. Kaikkihan alkaa yleensä esityksien markkinoinnista, joten olisi hyvä kohdistaa esityksen markkinointi myös kouluille ja nuorten vanhemmille eli koteihin. Myös tällä tavalla nuoret voisivat tulla yhä enemmän esityksiin tulevaisuudessa. Nuorethan ovat tulevaisuuden toivo monella eri tavalla, niin teatterin kehittämisessä, katsojina, harrastajina kuin ammattilaisinakin.

LÄHTEET

- Airaksinen, R. & Okkonen, S. 2006. Teatteria tenaville: lapsi teatterin kokijana. Helsinki: Tammi.
- Etelä-Pohjanmaa. 2010. Etelä-Pohjanmaan liitto. Pdf-dokumentti. Saatavissa: http://www.epliitto.fi/upload/files/EP_maakuntaesite_2007.pdf. Luettu 12.3.2010.
- Etelä-Pohjanmaan liitto. 2008. Etelä-Pohjanmaan kulttuuriportaali. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.etela-pohjanmaa.fi/kulttuuri/?page_id=290&lang=fi. Luettu 5.10.2010.
- Etelä-Pohjanmaan liitto. 2010. Etelä-Pohjanmaa. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.epliitto.fi/?page=maakunnan_esittely. Luettu 12.3.2010.
- Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.epmatkailu.fi/etela-pohjanmaan_matkailu_oy.html. Luettu 8.3.2010.
- Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Helsinki: Edita.
- Hentinen, L. 2009. Suomen kulttuurimatkailustrategia ja käsite. Matkailun edistämiskeskus. Pdf-dokumentti. Saatavissa: http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/954/Liisa_Hentinen_Kulttuurimatkailufoorumi_5.09.pdf. Luettu 8.3.2010.
- Hughes, H. 2002. Arts, entertainment and tourism. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Hytti, J. 2005. Teatterituottajan opas. Helsinki: Like.
- Jussila, U. 2010. Toimitusjohtajan puhelinhaastattelu 10.2.2010. Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy.
- Kleemola, A. 2004. Teemamatkailusanasto. Vaasan yliopisto. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://lipas.uwasa.fi/termino/WasaTerm/teemamatkailu/4kulttuurimatkailu.html#Topic17>. Luettu 9.3.2010.
- Korhonen, P. & Ostern, A-L. 2001. Katarsis: Draama, teatteri ja kasvatus. Jyväskylä: Atena.
- Kulttuuriviennin tukiverkko. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.kulttuurivienti.fi/index.php?k=11141>. Luettu 7.3.2010.
- Matkailun edistämiskeskus. 2007. Matkailukohteiden kävijämäärät 2007. Pdf-dokumentti. Saatavissa: [http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/\(pages\)/Matkailukohteiden_k%C3%A4vij%C3%A4m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4t_2007?opendocument&ind=w5/mekfi/index.nsf&np=F-30](http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/(pages)/Matkailukohteiden_k%C3%A4vij%C3%A4m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4t_2007?opendocument&ind=w5/mekfi/index.nsf&np=F-30). Luettu 10.9.2010.

Matkailun edistämiskeskus. 2008a. Kulttuurimatkailun määritelmä. Pdf-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/\(Pages\)/Kulttuurimatkailum%C3%A4%C3%A4ritelm%C3%A4](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(Pages)/Kulttuurimatkailum%C3%A4%C3%A4ritelm%C3%A4). Luettu 8.3.2010.

Matkailun edistämiskeskus. 2008b. Ulkomaalaiset matkailijat suomalaisissa kulttuurikohteissa ja tapahtumissa. Pdf-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/\(pages\)/Ulkomaalaiset_matkailijat_suomalaisissa_kulttuurikohteissa?opendocument&ind=w5/mekfi/index.nsf&np=F-30](http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/(pages)/Ulkomaalaiset_matkailijat_suomalaisissa_kulttuurikohteissa?opendocument&ind=w5/mekfi/index.nsf&np=F-30). Luettu 10.9.2010

Matkailun edistämiskeskus. 2009. Kulttuurimatkailun kehittämissstrategia kansainvälisille markkinoille 2009–2013. Pdf-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/\(Pages\)/Kulttuurimatkailun_kehitt%C3%A4missstrategia](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(Pages)/Kulttuurimatkailun_kehitt%C3%A4missstrategia). Luettu 9.3.2010.

Matkailun edistämiskeskus. 2010a. Yhteenveto kulttuurimatkailun nykytilasta ja kehittämistarpeet toimenpide-esityksineen. Pdf-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/\(Pages\)/Yhteenveto_kulttuurimatkailun_nykytilasta?opendocument&np=F](http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/(Pages)/Yhteenveto_kulttuurimatkailun_nykytilasta?opendocument&np=F). Luettu 23.8.2010.

Matkailun edistämiskeskus. 2010b. Kiinnostaako Suomi kulttuurimatkailukohteenä? Kartoitus Isossa-Britanniassa, Ranskassa, Ruotsissa, Saksassa ja Venäjällä. Pdf-dokumentti. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/\(Pages\)/Kiinnostaako_Suomi_kulttuurimatkailukohteenä?opendocument&np=F](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(Pages)/Kiinnostaako_Suomi_kulttuurimatkailukohteenä?opendocument&np=F). Luettu 10.9.2010.

McKercher, B. & du Cros, H. 2002. Cultural Tourism. The partnership between tourism and cultural heritage management. New York: The Haworth Hospitality Press.

Pajula, M & Valo, V. 2010. Seinäjoen kaupunginteatteri. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.seinajoenkaupunginteatteri.fi/tiedote13.html>. Luettu 20.5.2010.

YLE. Pohjanmaa. 2009. Www-dokumentti. Saatavissa:

http://yle.fi/alueet/pohjanmaa/2009/08/puhdistuksen_suosio_ylatti_seinajoen_kaupunginteatterin_946579.html. Luettu 20.5.2010.

Pohjanmaan teatterikartta. 2009. Esite.

Seinäjoen kaupunginteatteri. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.seinajoenkaupunginteatteri.fi/index.html>. Luettu 20.5.2010.

Teatterintiedotuskeskus. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.teatteri.org/>. Luettu 11.3.2010.

Valo, V. 2010. Seinäjoen kaupunginteatteri. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.seinajoenkaupunginteatteri.fi/tiedote15.html>. Luettu 20.5.2010.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

Verhelä, P. & Lackman, P. 2003. Matkailun ohjelmapalvelut. Helsinki: WSOY.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus.

Vuoristo, K-V. 1998. Matkailun muodot. Helsinki: WSOY.

Vuoristo, K-V. & Vesterinen, N. 2001. Lumen ja suven maa: Suomen matkailumaantiede. Helsinki: WSOY.

Hyvä Backstage-klubilainen!

Seinäjoen kaupunginteatteri haluaa kehittää nuorille suuntaamia palveluja. Tämän tutkimuksen avulla selvitämme Backstage-klubin nuorten teatterimieltymyksiä Seinäjoen kaupunginteatterissa eli mistä syistä nuoret tulevat teatteriin sekä, millä tavoin nuoria saataisiin tulemaan yhä paremmin teatteriin tulevaisuudessa. Kyselyn avulla Seinäjoen kaupunginteatteri voi tulevaisuudessa kehittää teatteriohjelmistoaan myös paremmin nuorille sopivaksi. Tutkimus on osa Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun matkailualan opinäytetyötäni. Toivon, että osallistut kyselyyn, koska siihen vastaaminen vie vain hetken aikaasi. Vastaathan mahdollisimman pian. Tutkimustulokset käsitellään luottamuksellisesti.

Kiitos osallistumisestasi kyselyyn!

Seinäjoen kaupunginteatteri
Marjo Huhtamäki
Alvar Aallon katu 12
60100 Seinäjoki
S-posti: marjo.huhtamaki@seinajoki.fi

Kirsi Vainionpää
Opinnäytetyön tekijä
Myllykyläntie 37 A 1
62100 Lapua
S-posti: kirsi.vainionpaa@hotmail.com

Kyselylomakkeen vastauksineen voit helposti lähettää osoitteeseen:

kirsi.vainionpaa@hotmail.com

Kaikkien vastaajien kesken arvomme 3 lippupakettia kahdelle henkilölle Seinäjoen kaupunginteatterin näytöksiin sekä 3 teatterin uutta kassia!

Arvonta suoritetaan syyskuun aikana. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

ARVONTALIPUKE

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelin: _____

Sähköposti: _____

Nuorten teatterimieltymykset Seinäjoen kaupunginteatterissa

- 1. Sukupuoli** Nainen Mies
- 2. Ikä** Alle 13 13–14 15–17 18–25 Yli 25
- 3. Koulutilanne** Alakoulu Yläkoulu Ammattikoulu
 Lukio Korkeakoulututkinto/Yliopistotutkinto

4. Harrastukset teatterin lisäksi (1-3)?

- Ei Kyllä, Mitkä?
-
-

5. Kuinka monta kertaa olet käynyt Seinäjoen kaupunginteatterin esityksessä?

- 0 kertaa 1-3 kertaa 4-6 kertaa 6-9 kertaa
 Yli 10 kertaa

Mikäli vastaat **0 kertaa**, siirry ystävällisesti **kysymykseen numero 9**.

Seuraavissa kysymyksissä 6–9 **valitse vain yksi vaihtoehto**, joka kuvaa parhaiten mielihaluttasi.

6. Kenen kanssa olit ensimmäisen kerran Seinäjoen kaupunginteatterissa?

- Vanhempien Sisarusten Ystävien
 Koulun Harrastusporukan kanssa
 Muu, Mikä? _____

7. Mistä syystä tulit katsomaan esitystä ensimmäisen kerran?

- Omasta tahdosta Vanhempien mukana Ystävien suosituksesta
 Koulun kautta Perheen lomamatkalla
 Muu, Mikä? _____

8. Oletko saanut houkuteltua muita mukaasi Seinäjoen kaupunginteatterin esitykseen?

- Aina Usein Harvoin En koskaan

9. Mikä on mielestäsi paras teatteriesitysaika?

- Ma-To-illat Pe-ilta La-päivä La-ilta
 Muu, Mikä? _____

Seuraavissa kysymyksissä 10–12 **valitse viisi mieluisinta vaihtoehtoa numeroilla 1-5**, niin että numero 1 on mieluisin jne.

10. Millaisista teatteriesityksistä pidät eniten?

- Musikaali Farssi Draama Jännitys
 Lasten näytelmät Tanssiteatteri Nuorisoteatteri
 Muu, Mikä? _____

11. Mikä saa/saisi sinut tulemaan parhaiten Seinäjoen kaupunginteatteriin?

- Ohjelmisto Hyvät esitysajat Ammattitaitoiset näyttelijät
 Lippujen hinta Väliaikatarjoilut Kuljetuksen helppous
 Tarjoukset Kanta-esitys Kanta-asiakkuus
 Klubi-jäsenyys Muu, Mikä? _____

12. Mikä tekee esityksestä mielestäsi hyvän?

- Valaistus Puvustus Musiikki
 Maskeeraus Tanssijat Esityksen tarina
 Näyttelijät Muu, Mikä? _____

13. Mitä toivoisit Seinäjoen kaupunginteatterin kehittävän palveluissaan?(esim. ohjelmisto, esitysajat, ravintola, väliajat)

Kiitos vastauksestasi!

Mikä on Backstage club?

Seinäjoen kaupunginteatteri, yhteistyössä koulujen kanssa käynnisti Backstage -teatteriklubin, jolla pyritään aktivoimaan ruohonjuuritason kiinnostusta teatteriin ja autetaan nuoria löytämään uusi Versta-teatteri/rockklubi ja ottamaan se ”omaksi mestakseen”. Kyseessä on Backstage (13–14 v.) K-15 – (15–17v.) ja K-18 (18–25v.) – suosituksella toimivat klubit.

Halusimme samalla virittää teatterin ja nuorten välille konkreettisen yhteistyön ja tehdä teatterista vartenotettava vaihtoehto pubi-illoille ja kaupungilla hengaamiselle.

Mitä Backstage club tarjoaa nuorille?

Konkreettisesti klubin jäsenyys hyödyttää nuorta kahdella tavalla: niin rahallisesti kuin henkisesti-kin (minne mennä vapaailtoina).

Klubin jäsenet saavat suoraan sähköpostiinsa tietoa mm. tulevista näytelmistä, mahdollisesta koeyleisön tarpeesta, avustajien etsimisistä tuleviin näytelmiin tai viime hetken tarjouksista esityksiin. Jokainen jäsen saa myös oman henkilökohtaisen Backstage-passinsa, joka oikeuttaa jäsenelle liikkumisvapauden teatterissa myös kulussien takana. Silloin mukana ohjaajana on joku teatterin työntekijöistä.

Klubin jäsenille pyritään mahdollisuuksien mukaan myös tarjoamaan Pikapaikka-lippuja, jotka oikeuttavat teatteriin pääsyn ilmaiseksi puhenäytelmiin 30 min. ennen näytöksen alkua ilman paikakavarausta. Musikaaleihin jäsen maksaa lipun päälle 6 €.

Klubin jäsenille järjestetään myös tapahtumia, joiden teemat vaihtelevat ajankohtaisista asioista ihan vain yhdessä oloon ja ”bilettämiseen”.

Tavoitteena tulevaisuudessa on kolme klubia, jotka toimivat koko maakunnassa itsenäisesti nuorten vetäminä. Aluksi yhteistyöhaluiset opettajat ovat lähteneet jakamaan infoa omille kouluilleen.

Teatteri haluaa toimia tukena myös klubilaisten omille teatteriryhmille. Ryhmät voivat kerätä erilaisin keinoin varoja, joita käytetään sitten esim. vierailuihin muihin Suomen teattereihin. Mahdollisuuksien mukaan he voivat esim. pitää myyjäisiä, tai omia näytöksiä, joiden tuotto menee ryhmän klubitoimintaan.

Mitä tulevaisuudessa tapahtuu?

Syyskuussa ”Rottajahti” -näytelmällä käynnistynyt Verstas-rockklubi jatkaa toimintaansa. Marras-kuussa ryhdytään harjoittelemaan Lycosin-Nantsoun näytelmää Kivet. Sen on suomentanut Teemu Kaskinen. Näytelmä kertoo kahdesta nuoresta, jotka aiheuttavat kiviä heittämällä auto-onnettomuuden. Kuljettaja kuolee. Näytelmässä kysytään, mikä on nuoren rikosoikeudellinen vastuu? Entä moraalinen vastuu?

Tämä näytelmä tehdään samaan lavastukseen kuin edellinen, mutta se on irrotettavissa klubilta kiertueille kouluihin ja nuorisotaloihin. Esityksen konsepti ja ohjaus on Eija-Irmeli Lahden, ja yhteistyötä tehdään paikallisen poliisin kanssa. Tavoitteena on saada nuoret kysymään poliisilta heitä askarruttavista asioista sekä esitysten yhteydessä että teatterin nettipoliisi-toiminnan (= virtuaalinen ja interaktiivinen käsiohjelma) kautta.

Tämän kauden ohjelmisto ottaa huomioon nuoret myös suurella näyttämöllä. ”Jussilan Jussi” -näytelmään pääsee klubihinnalla. Pikapaikkaliput käyvät kaikkiin Seinäjoen kaupunginteatterin omatuotanto näytelmiin, ei vierailuihin.

Klubiin voivat liittyä sähköpostilla kaikki halukkaat 15–25-vuotiaat: backstage.teatteri@seinajoki.fi
Laita mukaan nimesi, syntymävuotesi ja sähköpostiosoitteesi.